

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2006:53

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING OCH SLUTUNDERSÖKNING

Trädgårdstorp

Boplatslämningar från senneolitikum och bronsålder

Arkeologiska undersökningar inför återvinningscentral
samt nytt skyttecentrum

RAÄ 126–128, Värö 3:1, Ryd 1:1

Kärna socken, Linköpings kommun

Östergötland

Dnr 422-3659-2003, 422-3857-2003, 423-1393-2004

Fredrik Molin

UV ÖST RAPPORT 2006:53

ARKEOLOGISK FÖRUNDERÖKNING OCH SLUTUNDERÖKNING

Trädgårdstorp

Boplatslämningar från senneolitikum och bronsålder

Arkeologiska undersökningar inför återvinningscentral
samt nytt skyttecentrum

RAÄ 126–128, Värö 3:1, Ryd 1:1

Kärna socken, Linköpings kommun

Östergötland

Dnr 422-3659-2003, 422-3857-2003, 423-1393-2004

Fredrik Molin

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se/uv

Omslagsbild Stenstugan väster om vägen till Trädgårdstorp. Foto Fredrik Molin.

Produktion/grafisk form Britt Lundberg

Grafik Lars Östlin

Foto Fredrik Molin

Illustration Anna Molin

Utskrift UV Öst, Linköping 2006

Kartor ur allmänt kartmaterial, ©Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2006 Riksantikvarieämbetet

UV Öst, Rapport 2006:53

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Syfte	7
Arkeologisk förundersökning (2 kap 13§ KML)	7
Särskild arkeologisk undersökning, s k slutundersökning	7
Kulturmiljö	7
Topografi och fornlämningsmiljö	7
Undersökningsområden	7
Tidigare undersökningar	8
Frågeställningar	8
Metod och genomförande	10
Resultat	13
Område 1	13
Område 2	20
Kulturhistorisk utblick	22
Jämförande hus från Östergötland	23
Referenser	26
Administrativa uppgifter	28
Bilaga 1. ¹⁴C-tabell	29
Bilaga 2. Anläggningslista, Område 1	30
Bilaga 3. Anläggningslista, Område 2	36
Bilaga 4. Fyndlista, Område 1	38
Bilaga 5. Fyndlista, Område 2	43
Bilaga 6. Profilritningar härdar, Område 1	47

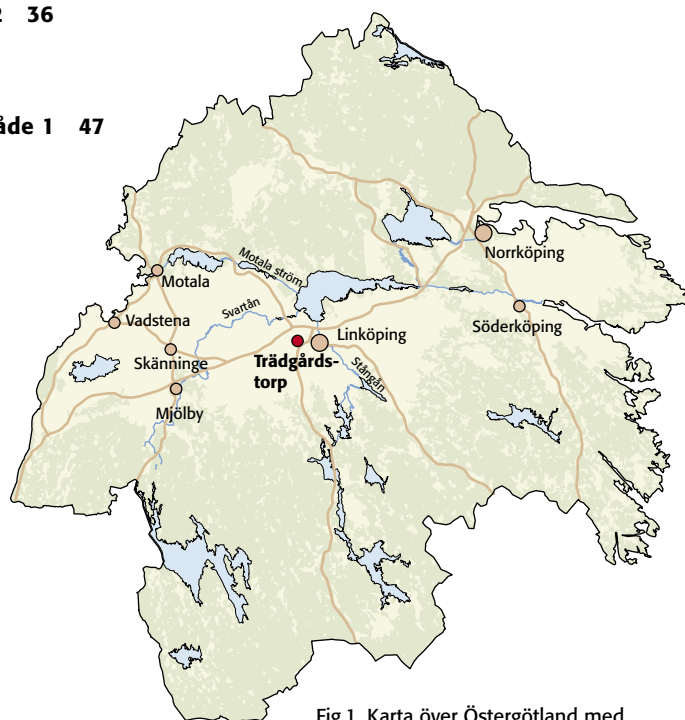

Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för undersökningen markerad.

Fig 2. Topografiska kartan med undersökningen markerad. Skala 1:50 000.

Arkeologisk förundersökning och slutundersökning

Trädgårdstorp

Boplatzlämningar från senneolitikum och bronsålder

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst har under åren 2003 och 2004, med en komplettering under 2005, genomfört arkeologiska förundersökningar samt arkeologisk slutundersökning vid Trädgårdstorp, inom del av Värö 3:1 och Ryd 1:1 i Kärna socken, Linköpings kommun, Östergötland.

Anledningen till de arkeologiska undersökningarna var att Tekniska Verken i Linköping AB avsåg att etablera en ny återvinningscentral (Malmen Återvinningscentral) inom fastigheten Ryd 1:1 samt att Linköpings kommun planerat för ett nytt skyttecentrum inom den angränsande fastigheten Värö 3:1.

Undersökningarna omfattade delar av ett sammanhängande fornlämningsområde registrerat som RAÄ 126–128 i Kärna socken. Inom två undersökningsområden, Område 1 samt Område 2, dokumenterades lämningar efter en mesolitisk boplatz samt en bosättning från senneolitikum och bronsålder, med bl a ett välbevarat tvåskeppigt hus från tiden runt 2000–1500 f Kr.

Efter utförda undersökningar anser UV Öst i samråd med Länsstyrelsen att det inte finns hinder för de planerade exploateringarna. Den totala utbredningen av fornlämningsområdet är emellertid ännu inte känt, varför framtida anslutande exploateringar sannolikt kommer att innebära fortsatta arkeologiska åtgärder.

Ansökan om eventuella framtida tillstånd enligt Lag (1988:950) om kulturminnen m m ställs till Länsstyrelsen, vilka beslutar i ärendet.

Bakgrund

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst, har under åren 2003 och 2004, med en komplettering under 2005, genomfört arkeologiska förundersökningar samt arkeologisk slutundersökning vid Trädgårdstorp, inom del av Värö 3:1 och Ryd 1:1 i Kärna socken, Linköpings kommun, Östergötland. Undersökningarna har skett på uppdrag av Länsstyrelsen i Östergötlands län, efter beslut 2003-10-30 (Dnr: 431-18265-03), 2004-01-23 (Dnr: 422-3857-2003) samt 2004-04-22 (Dnr: 431-5760-04).

Anledningen till de arkeologiska undersökningarna var att Tekniska Verken i Linköping AB avsåg att etablera en ny återvinningscentral (Malmen Återvinningscentral) inom fastigheten Ryd 1:1 samt att Linköpings kommun planerat för ett nytt skyttecentrum inom den angränsande fastigheten Värö 3:1. Den sammanlagda exploateringsytan uppgick till närmare 64 000 m².

Med anledning av planarbetet utförde Riksantikvarieämbetet, UV Öst, under 2003 två etapper av en arkeologisk utredning i området (Molin 2003; Molin & Nilsson 2003). Utredningen konstaterade att ett sammanhängande fornlämningsområde med lämningar från äldre och yngre stenålder samt bronsålder sträcker sig längs med den äldre vägen mot Kärna (Malmenvägen). Området ligger i kanten av en sandig isälvsavlagring ned mot lägre liggande marker, bland annat avsnörda delar av tidigare Kärna mosse. Fornlämningsområdet är registrerat som RAÄ 126–128 i Kärna socken. Lämningarna kunde inte begränsas i samband med utredningsarbetet.

För undersökningarna ansvarade Fredrik Molin, UV Öst, som också sammanställt rapporten. Föreliggande rapport utgör en första redovisning av det dokumenterade materialet med tonvikten lagd till lämningarna från yngre stenålder (neolitikum) och bronsålder. Lämningarna från äldre stenålder (mesolitikum) kommer att ingående behandlas inom ramen för ett forskningsarbete knutet till Umeå universitet.

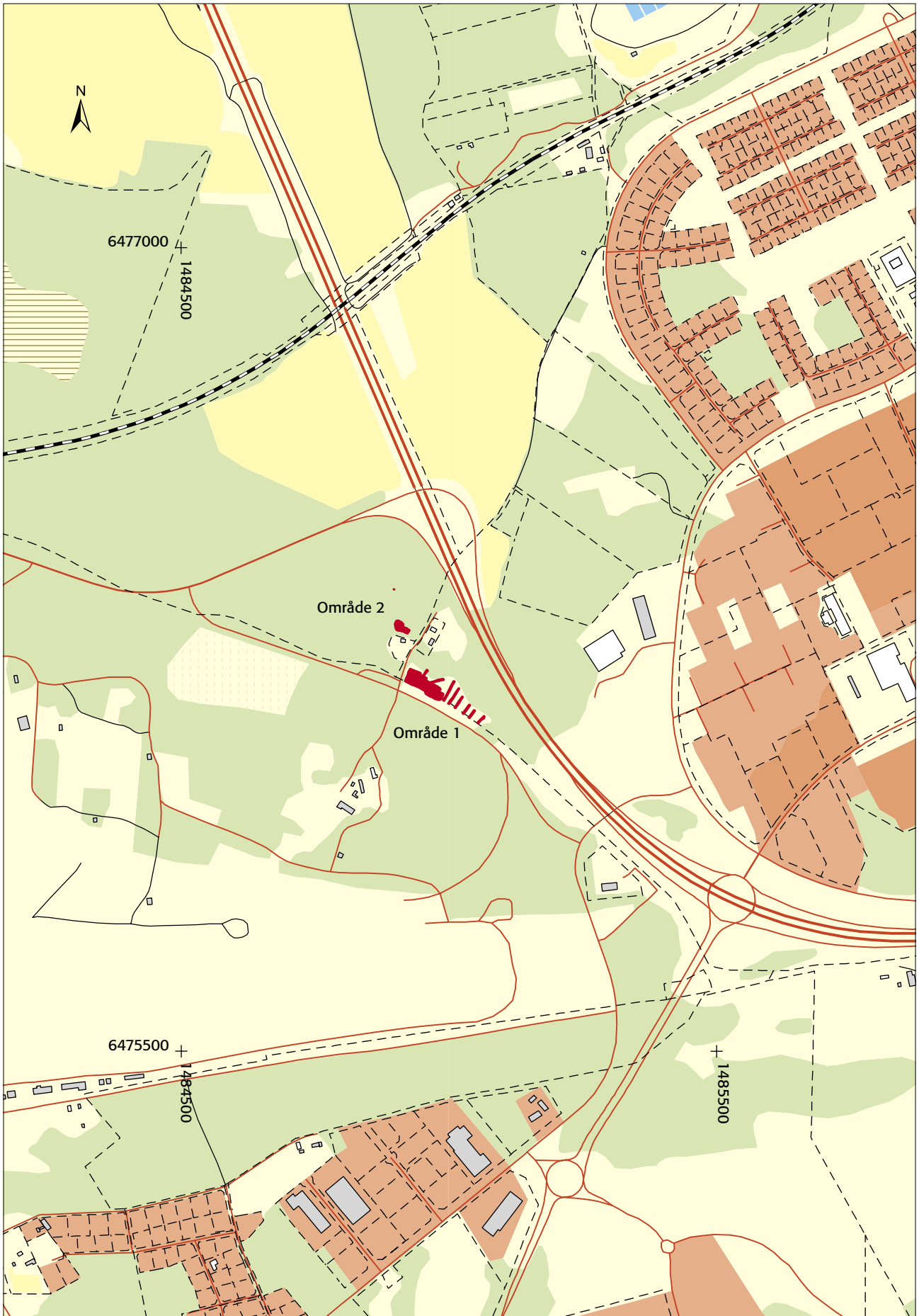

Fig 3. Fastighetskartan med undersökta områden 1 och 2 samt grävda schakt markerade. Skala 1:10 000.

Syfte

Arkeologisk förundersökning (2 kap 13§ KML)

Syftet med de arkeologiska förundersökningarna var att närmare fastställa det tidigare konstaterade fornlämningsområdets art/karaktär, ålder, utbredning och vetenskapliga potential inom de planerade exploateringsområdena. Resultatet har utgjort underlag för Länsstyrelsens vidare bedömningar i ärendet, samt fungerat som underlag för beräkningar av kostnader för vidare arkeologiska åtgärder.

Särskild arkeologisk undersökning, s k slutundersökning

Syftet med den arkeologiska slutundersökningen var att vetenskapligt undersöka, dokumentera och ta bort de fornlämningar som tidigare bedömts som vetenskapligt intressanta inom de slutligen fastlagda exploateringsområdena. Inför undersökningen formulerades en rad relevanta frågeställningar (se Frågeställningar).

Kulturmiljö

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet ligger längs norra kanten av en större isälvsavlagring, det s k Malm-slättsfältet, vilket utgör ett ofullständigt uppbyggt isälvsdelta där undergrunden främst består av sandmaterial. Sandfältet hyser idag Malmens flygplats och vidhängande militärområde. Undersökningsområdet sträcker sig längs med kanten av själva isälvsavlagringen, medan marken norr om detta utgörs av lägre terräng med en undergrund av blandad grov- och finmo samt moränmark. Stora delar består även av sankområden, delvis utdikade, vilka tidigare utgjorde mossmarker i anslutning till Kärna mosse. Höjden över havet varierar mellan cirka 70–80 meter. Området är till största delen bevuxet med skog men delar utgörs även av vall.

Mitt i området ligger två hus på ömse sidor av en grusväg som löper i nord-sydlig riktning. Enligt 1870 års härads-karta benämns det östra av husen Trädgårdstorpet, det hus som ligger på västra sidan av vägen är en backstuga, kallad Stenstugan.

Vid tiden för Ancylussjön, för ungefär 10 000 år sedan, låg vattennivån mellan 70–80 meter högre än idag i området. Vägen mot Kärna (Malmenvägen), som passerar området, löper på själva Ancylusgränsen, som främst utgörs av en välutbildad strandbrink, runt 75 m ö h (Fromm 1976).

Få boplatser som kan sägas ha direkt anknytning till Ancylussjöns kustlinje har undersökts i Östergötland (Molin 2000; 2005a; Molin i tryck). Inom det näraliggande området för Linköpings universitet påträffades under 2001 lämningarna efter en sådan. Boplatserna kunde dateras till mellan 7500–6200 f Kr. Fyndmaterialet utgjordes av bearbetad (slagen) kvarts och flinta (Molin & Molin 2004). Under 2006 har ytterligare delar av denna boplatser undersökts, och kunnat dateras till runt 7000 f Kr (Molin i manus). Tidigare undersökningar av mesolitiska lämningar har även utförts vid Lilla Åby och Häradsjorden i Slaka. Lämningarna har daterats till mellan 8500–6400 f Kr (Appelgren 1995; Helander 2000).

Närmast registrerade fornlämning utgörs av RAÄ 14, Kärna socken, vilket är en fyndplats för en båtformig skafthålsyxa, funnen 1956 cirka 150 meter väster om fornlämningsområdet. Yxtyperna dateras generellt till mellanneolitikum.

Undersökningsområden

Undersökningsområdet är uppdelat på två ytor, ett större område, Område 1, inför nya Malmen Återvinningscentral samt ett mindre, Område 2, inför infartsvägen till det planerade skyttecentrat. Det senare kompletteras även av en mindre undersökningsyta i kanten av en planerad skyttehall inom området.

Område 1. Utgjordes av en drygt 3600 m² stor yta inom det totala fornlämningsområdet. Huvuddelen av ytan bestod vid tillfället för undersökningen av åkerjord med vall. Ytan sträcker sig längs med gamla vägen mot Kärna (Malmenvägen). Tvärs över området var Ancylusgränsen synlig som ett markant hak i åkermarken. Ovan samt nedanför haket var marken närmast plan. Ovanför haket bestod marken av sand medan den lägre terrängen utgjordes av vattensjuk mark med finmo och ler.

Område 2. Utgjordes av en 280 m² stor yta i skogsmark inom fornlämningsområdet. Ytan var bevuxen med gles barrskog. Ancyclusgränsen sträcker sig tvärs över ytan i form av en låg rygg av sandmaterial med ursvallade stora block i nordväst-sluttning. Nedanför svallzonen vidtog en plan hylla med sandig mo. Nedanför denna låg vattensjuka områden. Undersökningsområdet kompletterades i efterhand av en 7 m² stor yta i anslutning av platsen för en kommande skyttehall inom området.

Tidigare undersökningar

Under 2003 företog UV Öst två etapper av en arkeologisk utredning i området (Molin 2003; Molin & Nilsson 2003). Utredningsgrävningen, etapp 2 konstaterade bitvis omfattande och välbevarade boplatsslämningar längs en närmare 600 meter lång sträcka, med direkt anslutning till Ancylussjöns forna strandlinje, kring 75 m ö h. Sökschaktsgrävningen delades upp inom tre definierade områden, Objekt I–III. Objekt I motsvarar området för återvinningscentralen i åkermark. Objekt II utgjordes i huvudsak av skogsmark i anslutning av det planerade skyttecentrat. Resultaten av utredningsgrävningen visade ett omfattande och bitvis sammanhängande fornlämningsområde vilket i huvudsak kan dateras till stenålder. Objekt III uppvisade emellertid inga fornlämningar.

Inom Objekt I påträffades regelbundet i matjorden, samt uppblandat i botten av denna, spår efter de torplämningar som legat i området, i form av sentida fynd och underliggande plöjskikt. Matjorden innehöll även uppodlade fynd av förhistorisk karaktär, såsom skärvsten och slagen kvarts. Under matjorden fanns bevarade förhistoriska boplatsslämningar och fynd, från två skilda kronologiska skeden. De yngre lämningarna var påverkade av regelbunden odlingsverksamhet. Kulturlager och anläggningar ansågs som uppenbart skadade av plöjning. Inom ytan fanns även översandade boplatsslämningar, troligen från äldre stenålder, mesolitikum.

Objekt II delades upp i två ytor, en östlig och en västlig. Samtliga påträffade lämningar tillhör emellertid samma boplatsoområde och var mycket välbevarade. På goda grunder antogs dessa härröra från äldre stenålder, mesolitikum och sammanföll således med delar av lämningarna inom Objekt I. Den östra ytan uppvisade företrädesvis kulturlager men även anläggningar av stenålderskaraktär. Kulturlagren föreföll att vara spridda över stora ytor. Inom den västra ytan konstaterades omfattande och distinkta kulturlager och anläggningar, däribland härdgropar och sannolika kokgropar. Lämningarna motsvarar åtminstone två skilda boplatssfaser. Samtliga lämningar befanns överlagrade dels av ett sandlager samt i de övre delarna (åt söder) av omfattande stratifierade sandskikt, vilka tolkades som transgressionsmaterial härrörande från en tillfällig höjning av Ancylussjöns havsyta. Fyndmaterialet utgjordes av bearbetad kvarts och flinta samt av brända ben.

Det har i efterhand visat sig att de övre sandskikten inte kommer sig av en transgression, utan är väsentligt yngre till karaktären. Sannolikt utgör de fyllnadsmassor från en äldre vägsträckning.

Utredningen kompletterades i efterhand av tre analyserade ¹⁴C-prover, vilka visar de två skilda kronologiska skedena. Provanalyserna Poz-6951 och Poz-6953 gav mesolitiska dateringar inom intervallet 6230–5890 f Kr, kalibrerat med 1 sigmas standardavvikelse. Analysen Poz-7016 gav istället en datering till slutet av senneolitikum, 2010–1880 f Kr (bilaga 1).

Frågeställningar

Lämningarnas olika karaktär och bevarandegrad gav upphov till två skilda strategier gällande potential och målsättningar inför de aktuella förundersökningarna.

Under förundersökningarna ställdes följande målsättningar upp:

- Att de yngre lämningarna skulle undersökas och dokumenteras i sin helhet så att de, med hänsyn taget till deras sämre bevarandegrad, inte behövde omfattas av en eventuell efterföljande slutundersökning.
- Undersökningen av boplatsslämningarna från mesolitikum inriktades till att bedöma lämningarnas karaktär, utbredning, bevarandegrad och kronologiska tillhörighet inför en eventuell kommande slutundersökning.

- Förundersökningarna hade även som målsättning att klargöra förhållandet till eventuella överlagringar, dvs sannolika transgressionsfaser, vilka kunde ha påverkat boplatsoområdet.

Inför slutundersökningen var det konstaterat att lämningarna ansluter till den forna Ancylusstranden och att dessa delvis var överlagrade av sandmaterial och ställvis mycket välbevarade. Förutsättningarna var således goda att påträffa bevarade strukturer, såsom exempelvis härd/kok- områden eller hus-/hyddlämningar. Följande frågeställningar togs under beaktande:

- Att datera och om möjligt kronologiskt skikta lämningarna, såväl anläggningar som fyndmaterial.

Utsikterna ansågs som goda till detaljerade frågeställningar kring rumslig disposition, fyndspridning och eventuella strukturer:

- Finns uttydbara strukturer, såsom slagplatser, härd/kok- områden eller hus-/hyddlämningar inom undersökningsområdet. Och i så fall hur var dessa sammansatta?
- Hur ser boplatsens rumsliga struktur ut, hur fördelar sig anläggningar kontra fyndmaterial inom undersökningsytan?

Undersökningen avsåg även att säkerställa förhållandet till eventuella överlagringar, dvs sannolika transgressionsfaser, vilka kan ha påverkat det strandnära boplatsoområdet:

- Hur förhåller sig överlagrade lämningar kronologiskt till ej överlagrade lämningar?
- Kan en eventuell transgressionsfas bekräftas genom undersökningen?

Fig 4. Schaktning med grävmaskin inom Område 1 under senhösten 2003. Lämningarna framträdde tydligt i den sandiga undergrunden. I förgrunden syns den delvis översandade mesolitiska härden A1200 bredvid en sentida telekabel. Foto från SÖ.

Fig 5. Dokumentation av anläggningar i fält. I förgrunden syns den delvis skadade mesolitiska kokgropan A853. Foto från V.

Metod och genomförande

Förundersökningarna företogs i form av en fördjupad sökschaktsgrävning där även till storleken mindre sammanhängande ytor banades av med hjälp av grävmaskin. För att säkerställa dokumentationen av yngre lämningar inom Område 1 innebar detta att omrörda matjordslager och vegetationsskikt avlägsnades skiktvis ner till anläggnings- eller lagernivå. Därefter användes handredskap för framrensning av lämningar. Under slutundersökningen banades därefter större sammanhängande ytor upp. Inom Område 2 var vegetationsskiktet så pass tunt att endast den översta delen togs bort med hjälp av maskin. Därefter fortsatte undersökningen för hand, avseende såväl jordmånsbildning som undergrund. Provrutor togs upp för hand och torrsållades genom 4 mm maskstorlek.

Vid slutundersökningen upprättades en rad långprofiler, inom båda områdena, för att dokumentera stratigrafiska relationer, t ex mellan olika plöjskikt och bevarade lämningar. Plandokumentationen utfördes med totalstation och all registrering har skett digitalt i UV:s informationssystem Intrasis. Fotodokumentation har skett i form av snedbilder med hjälp av digitalkamera.

Utvalda delar av undersökningsområdet blev föremål för djupschaktning med maskin för att klargöra eventuella överlagringar. Fynd har tillvaratagits i samband med undersökandet av anläggningar och lager samt genom sållning av m² stora provrutor. All sållning har skett genom 4 mm maskstorlek. Syftet med grävda provrutor var, förutom att erhålla olika fyndspridningsbilder, även att utröna huruvida det förekom urlakade ”osynliga” fyndförande lager eller skikt i den sandiga undergrunden.

Ett urval av insamlat kolmaterial har daterats med hjälp av ¹⁴C-analys i syfte att datera boplatslämningarna. Kol har analyserats vid Ångströmlaboratoriet i Uppsala samt vid Poznan Radiocarbon Laboratory i Polen.

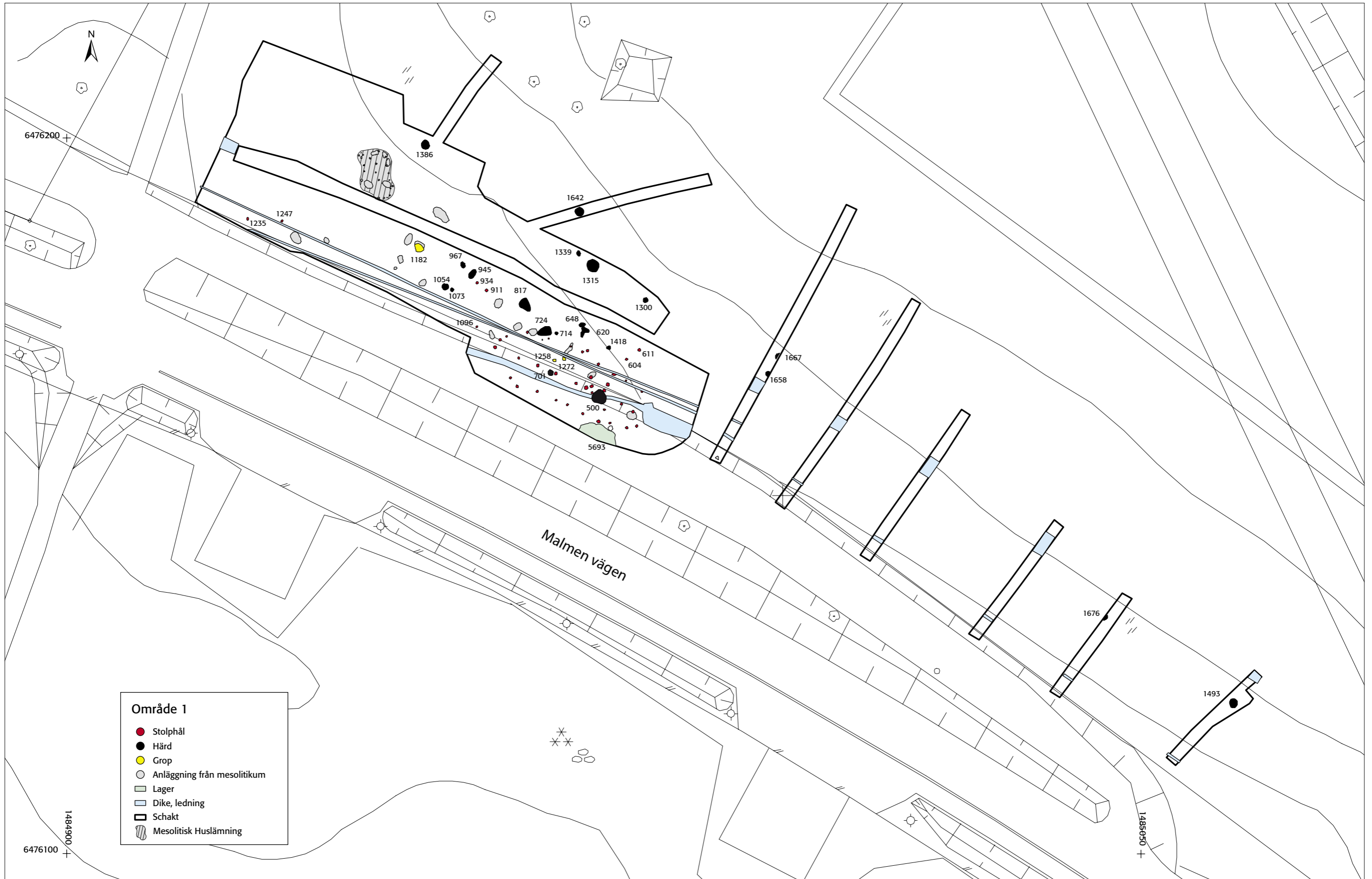

Fig 6. Översiktsplan med samtliga anläggningar markerade. Mesolitiska I

2). Skala 1:500.

Resultat

Område 1

Ytan som skulle exploateras inför den nya återvinningscentralen uppgick till runt 30 000 m² och omfattade hela tidigare utredningsobjekt I, öster om grusvägen till Trädgårdstorp. Området bestod i huvudsak av åkermark i träda och innefattade ytor ovan- och nedanför Ancylussjöns äldre strandhak, runt 75 m ö h, synlig som en tydlig erosionsbrink.

Historiskt kartmaterial anger detta som platsen för torpet Trädgårdstorp, tidigare kallat Hörntorpet under 1700-tal, och dess närmaste åkergården. Torpet återfinns såväl på 1870 års häradskartan som på 1700-talets storskiftesakter. I matjorden påträffades regelbundet spår efter torplämningen, i form av sentida fynd såsom yngre rödgods, fönsterglas, porslin och tegel samt äldre överlagrade plöjskikt. Bland fynden kan nämnas en bössfinta samt flera fragment av kritpipor. Inget i fyndmaterialet indikerar att lämningarna är äldre än från 1700-talet. Matjorden innehöll även lämningar av förhistorisk karaktär, företrädesvis skärvsten som plöjts upp via efterföljande odling. Från matjorden insamlades även flera bitar slagen kvarts.

Ett 1700 m² stort sammanhängande område inom fornlämningens centrala delar banades av med maskin. Därtill kom en 1900 m² stor yta sydöst om den centrala delen inom vilken sex stycken längre sökschakt togs upp. Inom detta område var sedan tidigare fyra sökschakt grävda i samband med utredningsgrävningen. De sammantagna sökschakten avgränsar tydligt det centrala boplatsområdet. I schakten framkom endast ett fåtal anläggningar i form av glest spridda härdar. Närvaron av lämningar i dessa schakt visar emellertid att fornlämningsområdet i sin helhet inte är avgränsat åt detta håll.

Genom undersökningsområdet sträcker sig en huvudvattenledning, vilket inneburit att en mellan 1,6–3,4 meter bred ledningsgrav är grävd genom området. Genom området sträcker sig även två nedgrävda telekablar.

Undersökningen av Område 1 omfattade totalt 112 arkeologiska objekt vilka fördelar sig som:

Anläggning, typ	Antal	Anläggning, typ	Antal
Grop	9	Lager	1
Härd	20	Nedgrävning	3
Härdgrop	5	Stolphål	65
Kokgrop	9	Total	112

Fig 7. Den mesolitiska kokgropen A753 i sektion. Fyllningen utgjordes av svagt sotig urlakad sand med små skarpkantade skärvstenar. Foto från NV.

Fig 8. Framrensning av mesolitisk huslämning under sommaren 2004. Lämningen var överlagrad av ett täckande sandskikt under matjorden. Foto från SÖ.

Av dessa kan 43 stycken föras till den mesolitiska boplatsfasen och resterande lämningar, 69 stycken, till perioden neolitikum-bronsålder. De mesolitiska lämningarna innefattar ett litet stolpburet hus med flera härdgropar samt ett område med gropar och större kokgropar spridda över hela den centrala undersökningsytan (se fig 6 och bilaga 2). Den mesolitiska bosättningen presenterades 2005 vid en internationell konferens (MESO 2005) på Nordirland och finns sammanfattad i en vetenskaplig artikel som i skrivande stund är under tryckning (Molin i tryck).

Samtliga lämningar från mesolitikum ligger ovanför Ancylusgränsens strandhak. Lämningarna var till största delen överlagrade av ett upp till 10 centimeter tjockt sandskikt, vilket gjort att de klarat sig väl från den sentida odlingen. Flera ¹⁴C-dateringar visar att den mesolitiska boplatsen härrör från tiden mellan 7500–5700 f Kr (bilaga 1). Fynd från den mesolitiska bosättningen är spridda över delar av den centrala undersökningsytan, med koncentration till den mesolitiska huslämningen. Fynden utgörs främst av slagen kvarts, men även av flinta, röd porfyr, kvartsit och bergart. Bland mesolitiska ledartefakter syns flera mikrospån. I anslutning till mesolitiska anläggningar samlades även in brända ben och hasselnötsskal (bilaga 4).

De yngre lämningarna kan dateras till senneolitikum och bronsålder. Det mest utmärkande är ett tvåskeppigt långhus som undersöktes i det centrala boplatsoområdets sydöstra del. Spritt över hela undersökningsområdet låg även härdar och härdgropar, vilka delvis är yngre än huslämningen.

Tvåskeppig huslämning

Läge: Trädgårdstorp Område 1, sydöstra delen av huvudschakt.

Typ: Tvåskeppigt hus, mesula konstruktion.

Riktning: NV-SO.

Längd: 23 meter.

Bredd: 7,2–8,3 meter.

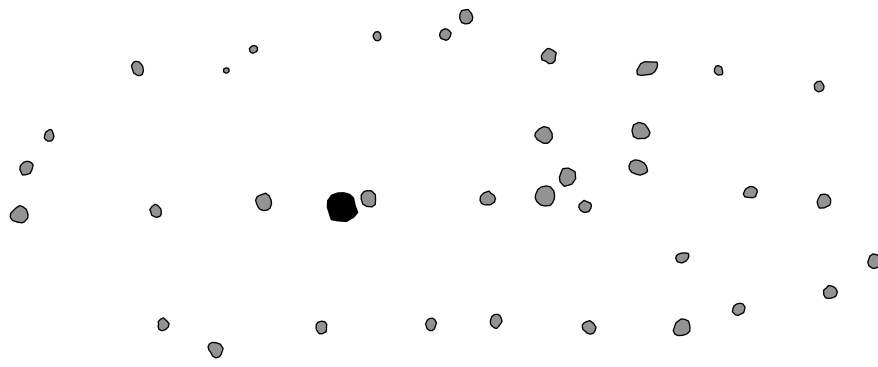
Tak: Stolphål efter åtta takbärande stolpar. Avståndet dem emellan varierar från 1,6–4 meter.

Fem stolphål är stenskodda, ett är anlagt invid ett större markfast block.

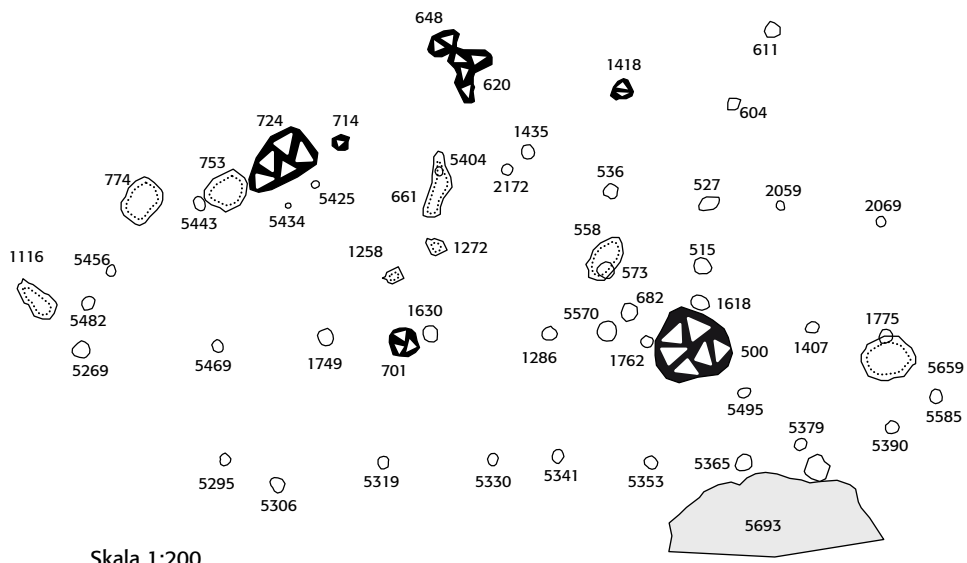
Vägg: Stolphål efter 23 väggstolpar. Långhusets form är rundovalt med oregelbundet satta långsidor och rundade gavlar. Gavlarna är något skadade av två sentida kabelsträckningar och ett dike.

Ingång: Mot N.

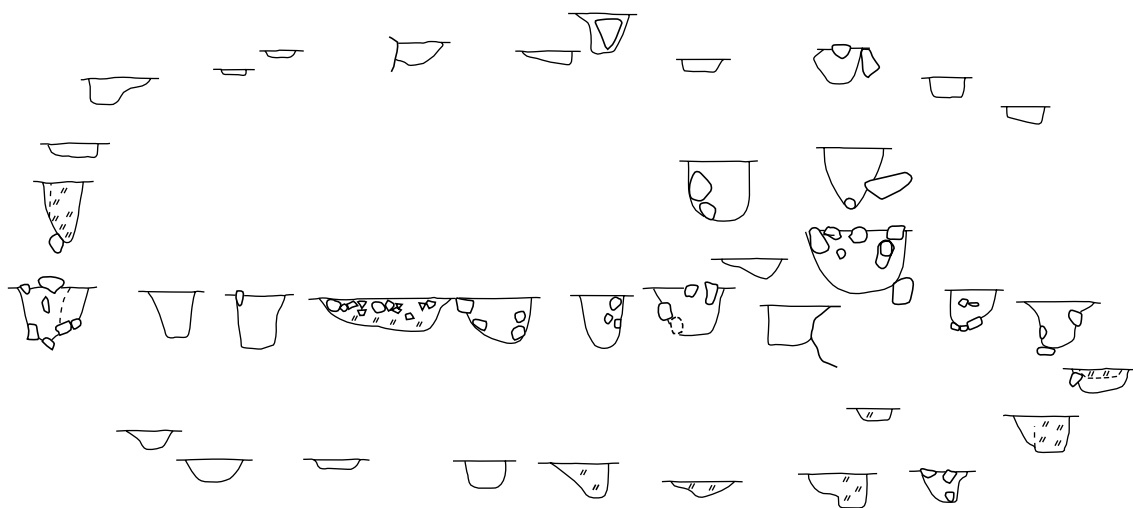
Mellanväggar: Stolphål efter fyra stolpar.

Skala 1:200

Skala 1:200

Sektion 1:50

Fig 9. Tvåskeppigt hus från Område 1. Figuren visar planritning med samtliga anläggningar i området, endast anläggningar som tolkats ingå i huset samt profilritningar över samtliga stolphål och hård A701.

Härdar: En alternativt två härdar längs husets mittaxel.

Gropar: Två anonyma gropar i husets NV-del.

Datering: Typologisk datering till SN – Äldre bronsålder, period I. Två kolprov befanns ej analyserbara.

Stratigrafi: Överlagrar boplatslämningar från mesolitikum i form av fyndförande skikt samt anläggningar. Kan överlagras av en yngre härd i östra delen.

Anläggningar, nummer (ID)

Tak: A1286, 1407, 1630, 1749, 1762, 1775, 5469, 5570.

Vägg: A527, 536, 1435, 2056, 2069, 2172, 5269, 5295, 5306, 5319, 5330, 5341, 5353, 5365, 5379, 5390, 5404, 5425, 5443, 5456, 5482, 5484, 5585.

Härdar: A500, 701.

Mellanvägg: A515, 573, 682, 1618.

Inre struktur: A5495.

Gropar: A1258, 1272.

Lager: A5693.

Beskrivning och tolkning

Huset undersöktes i två etapper. Delar av huset framträdde redan vid den första omgångens matjordsavbaning. Mörkfärgningar efter flera av husets stolphål syntes tydligt mot den ljusa bottensanden. I första skedet schaktades endast husets norra del fram, då den södra delen låg överlagrad av en äldre vägbank, en kvarvarande sträcka av den gamla vägen mot Kärna. När den äldre vägen efterhand togs bort framträdde huset i sin helhet. Efter det att samtliga lämningar undersökts företogs i ett sista skede ytterligare en begränsad schaktning i det lösa sandmaterialet. I samband med detta framkom ytterligare stolphål tillhörande väggkonstruktionen. Samtliga till huset hörande anläggningar har undersökts för hand, och till 100% andel, med hjälp av skärlev. Ett undantag är delar av det lager som påträffades i anslutning av husets sydöstra gavel (se nedan).

Huset är av tvåskeppig konstruktion, av s k mesula typ, och tillhör en hustyp som på typologiska grunder relativt lätt kan dateras till övergången från slutet av senneolitikum till äldre bronsålder, period I, dvs runt 2000–1500 f Kr. Långhusets form är rundovalt med något oregelbundet satta långsidor. Gavlarna är tydligt rundade.

Den takbärande delen utgjordes av åtta kraftiga stolphål varav fem var stenskodda med företrädesvis rundade moränstenar. I ett fall förekom bottenskonig. Stolphålen var i huvudsak runda till formen och färgningarna mellan 0,3–0,5 meter i storlek. De är i nästan samtliga fall 0,3 meter djupa. Profilerna är rundade eller skålformade. Fyllningarna uppvisar överlagrot och små kolfragment. Vid en studie av stolphålsprofilerna framgår att de takbärande stolparna bör ha varit runt 30 centimeter breda. Väggarna bestod av 23 stolphål av varierande bevarandegrad. Väggstolphålen är överlag runda till formen och var till största delen mellan

Fig 10. Långhuset markerat under sommaren 2004. Röda käppar visar takbärande stolphål och blå markerar husets väggar. Ett grunt sentida dike samt två telekablar skär genom huset i dess längdriktning. Notera de markfasta moränblocken i husets östra del. Foto från V.

Fig 11. A5482, stolphål med kraftigt bränd fyllning. Färgningen efter den nedbrunna stolpen framträder tydligt.

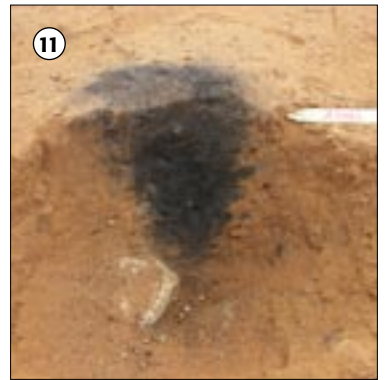
Fig 12. Härd A701 i profil från husets västra del. Foto från S.

Fig 13. A1749, takbärande stolphål i profil.

Fig 14. Härd A500 i plan från husets östra del. Foto från N.

Fig 15. A5269, stenskott stolphål i plan tillhörande husets nordvästra gavel.

Fig 16. Grävning av provrutor samt handgrävning av ytor under senhösten 2003. Markerat med käppar är nordöstra delen av långhuset. Längre käppar visar takbärande stolphål och kortare markerar delar av väggen åt nordöst. Södra delen av huset ligger vid tillfället för fotot kvar under vägbanken till vänster i bild. Foto från SÖ.

0,15–0,2 meter djupa. Två stolphål mitt i den nordvästra gaveln är kraftigare än de andra och uppemot 0,4 meter djupa. Motsvarande stolphål är inte bevarade i den sydöstra gaveln på grund av ett sentida grävt dike. Det är emellertid sannolikt att även dessa har varit kraftigt nedgrävda, som en medveten detalj av konstruktionen.

Det stod tidigt klart att huset hade brunnit. Samtliga väggstolpar uppvisade sotiga fyllningar med ställvis stora mängder kol. I minst fyra fall var färgningar av brända väggstolpar synliga. De brända färgningarna visar tydligt att väggstolparna varit runt 20 centimeter i diameter, alltså något klenare än stolparna tillhörande den takbärande konstruktionen. Särskilt den södra långväggen och nordvästgaveln uppvisade spår efter att ha brunnit. I anslutning av den sydöstra gaveln fanns ett kulturlager (A5693) med en fyllning av bränd sand, sot och kol. Bara en mindre del av lagret låg inom undersökningsområdet, detta fortsatte under schaktkanten åt söder. Blandat i fyllningen låg bränd lera i form av bränd lerklining (F340). Lagret tolkas som utgörande rester efter husets nedbrunna södra vägg. Lagret undersöktes extensivt med hjälp av hacka.

Husets ingång har legat mot nordöst. Ingången framträder uppenbart som en följd av att flera kraftigt stenskodda stolphål påvisar två mellanväggar, vilka bildat ett farstuliknande utrymme, som delat huset i en del åt väst och en del åt öst. De stenskodda stolphålen är sammellan av likartad karaktär, med färgningar upp emot 0,6 meter i storlek. Stenskoningarna bestod av rundade moränstenar, upp emot 25 centimeter stora. Rumsindelningen och husets inre struktur är därmed uppenbar med en östlig och en västlig del, i sin tur separerade av ett farstuliknande utrymme med mellanväggar. Möjligen indikerar ett ensamt stolphål (A5495), söder om husets mittaxel i östra delen, någon form av inre konstruktion.

I den östra delen låg en större härd centralt i huset (A500). Härden mätte 2 meter i diameter och var 0,2 meter djup. Härden uppvisade stora mängder skärvsten i fyllningen, samt sot och kol. Mot botten fanns en tjock lins av kol som även sträckte sig upp längs härdens kanter. I den östra delen av huset fanns även tre större markfasta moränblock med plana ovsidor, vilka möjligen kan ha använts som avställningsytor eller för andra aktiviteter. Härden tillsammans med de plana moränblocken kan indikera att den östra delen nyttjats som förråd eller som grovkök. Härden förefaller dock vara något överdimensionerad för rummet och strukturen i övrigt. Det finns även detaljer som indikerar att den kan vara av yngre ursprung och därmed inte tillhöra huset, utan således överlagra detta (se nedan). En mindre härd (A701) låg även i husets västra del, centralt placerad längs husets mittaxel. Härden mätte 0,8 meter i diameter och var 0,22 meter djup. Fyllningen utgjordes av svart sotig sand med skärvstenar. Denna härd tolkas som att mera säkert tillhöra huset. Husets västra del ger därmed intryck av att vara menat för traditionellt boende. I den västra delen fanns även två anonyma mindre gropar.

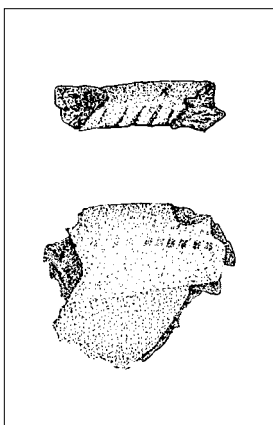

Fig 17. Keramikfynd F114. Myningsskära från senneolitikum. Skala 1:1. Illustration Anna Molin.

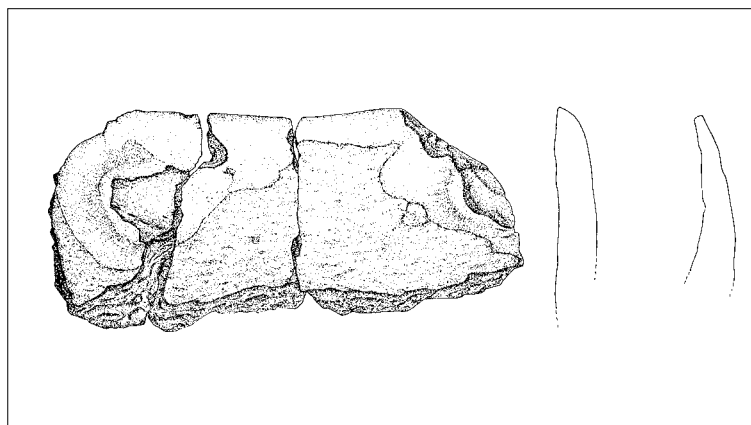

Fig 18. Del av mynningen från fynd F115. Skärvorna är kraftigt vittrade. Antydning till två vulster eller knoppar är synliga. Skala 1:2. Illustration Anna Molin.

Två kolprover från långhuset skickades för ¹⁴C-analys. Proverna valdes ut från dels härden i husets västra del samt från ett av de tydligaste stolphålen med färgning efter en brunnen stolpe i husets nordvästra gavel. Inget av proven var emellertid analyserbara, utan upplöstes till sin helhet under den förberedande behandlingen med NaOH. Dateringen av huset utgår därmed från dess klara typologi samt från två fyndposter av keramik. Från utredningsgrävningen finns även ett tidigare analyserat kolprov med datering till senneolitikum, 2010–1880 f Kr (se Tidigare undersökningar).

Endast två fyndposter kan med säkerhet knytas till huset, båda med fynd av keramik, F114 och F150. F114 påträffades nära husets ingång i samband med undersökandet av en grop med i övrigt mesolitiskt fyndmaterial (A558). Genom gropen har ett stolphål tillhörande huset anlagts (A573). Fyndet består av en mynnings-skärva med streckdekor längs insidan av mynningskanten, alternativt en kortare del av snörintryck. Även utsidan uppvisar delar av en grund snörliknande dekor. Godset är helt genombränt (oxiderad bränning), ljusbrunt till färgen och med en rak mynningsform. Skärvan kan dateras till senneolitikum (t ex Holm m fl 1997: 233; Stilborg 2002:78f).

I ett stolphål (A5482) från husets nordvästra gavel påträffades F150 som består av ett 70-tal spjälkade skärvor av ett tunt finslammat gods. Keramiken är helt genombränd (oxiderad bränning), ljusbrun till färgen och magrad med upp till 5 mm stora korn av granit och röd fältspat. Utsidan är finslammad med tunna spår av avstrykning alternativt glättning. Troligen utgör samtliga fragment rester efter bukdelar. Godsets tjocklek uppgår endast till cirka 7 mm. En av skärvorna uppvisar delar av en tunn dekor av troligen två inristade parallella linjer. Keramiken kan dateras till bronsålder (Jaanusson 1981; Stilborg 2002:82f).

Ytterligare ett keramikfynd från platsen kan dateras till bronsålder, F115. Keramiken påträffades i en grund flack grop (A1182) som delvis överlagrade en mesolitisk kokgrop, 16 meter nordväst om långhuset. Fyndet utgörs av flera skärvor av ett kärl med tydlig rabbning. Godset är nästan helt genombränt (oxiderad bränning), ljusbrunt till färgen med en mörkare ljusgrå kärna. Flera delar av mynningen samt bukpartiet är bevarade men endast enstaka bottenfragment. Godset varierar från 6 mm tjocklek vid mynningen till runt 11 mm över bukdelens. Bevarade bottenbitar är cirka 17–20 mm tjocka. Mynningen är således uttunnande och uppvisar en svagt inåtböjd form. Avtryck av fingrar syns på insidan närmast mynningskanten. Rabbningen sträcker sig i stort sett upp till mynningskanten, cirka 2,5 centimeter från mynningen syns antydningar till en eller möjligen två skadade vulster alternativt knoppar. Keramiken kan dateras till den äldre delen av yngre bronsålder (Jaanusson 1981:95; Björhem & Säfvestad 1993:44; Stålbom 1998:113ff; Stilborg 2002:82f).

Keramikfynden daterar således boplatslämningarna till såväl senneolitikum som bronsålder, vilket överensstämmer med rådande hustypologier samt de på platsen utförda ¹⁴C-analyserna.

Yngre härdar

Inom det centrala undersökningsområdet låg 13 härdar och två härdgropar som är yngre än den mesolitiska boplatsfasen. Flera av dessa kan förutsättas tillhöra perioden för när långhuset nyttjades, dvs under senneolitikum och äldsta bronsålder. Bosättningens yngsta skede kan dateras till den äldre delen av yngre bronsålder, period III–IV, runt 1100–1000 f Kr. Härdgroparna (A1054 och A1386) förefaller att säkert kunna knytas till denna tid. De var sinsemellan lika, runt 1 meter stora och cirka 0,3 meter djupa, med skålformade profiler. Fyllningarna bestod av kraftigt sotig sand samt stora skärviga stenar. Längs med botten och gropkanterna fanns avsatta tjocka linser av sot och kol. A1386 har via ¹⁴C-daterats till mellan 1130–1000 f Kr (Poz-7013).

Flera av härdarna inom ytan var skadade av sentida plöjning och utgjorde därmed endast härdrester. Dessa låg samtliga i nära anslutning runt huset och kan vara samtida med detta. Öster om huset påträffades fyra härdar i grävda sökschakt. Alla dessa låg i slutningen av Ancyclusgränsens erosionsbrink och var därmed bättre bevarade än övriga trots det sentida jordbruket. Härdarna låg glest spridda vilket indikerar att boplatsens centrala delar, dvs gårdstunet, har legat på den plana ytan ovanför den forna strandlinjen.

En större härd (A1315) låg 10 meter norr om huset. Härden var rund och mätte 1,8 meter i diameter med ett djup av 0,1 meter. Till utseendet var anläggningen mycket lik den större härd som låg i den östra delen av långhuset. Fyllningen bestod av sotig sand med en stor mängd skärvstenar. Mot botten fanns en tydlig lins av sot och kol avsatt. De två större härdarna (A500 och A1315) bildar därmed tillsammans med de två yngre härdgröparna (A1054 och A1386) en egen distinkt anläggningsgrupp inom boplatsoområdet. Samtliga uppvisar tjocka avsatta linser av sot och kol mot botten (bilaga 6). Om anläggningarna är samtida utgör de boplatstens yngsta skede, under början av yngre bronsålder. Det innebär att A500 i långhusets östra del kan vara yngre än huslämningen, och därmed inte tillhöra, utan överlagra denna.

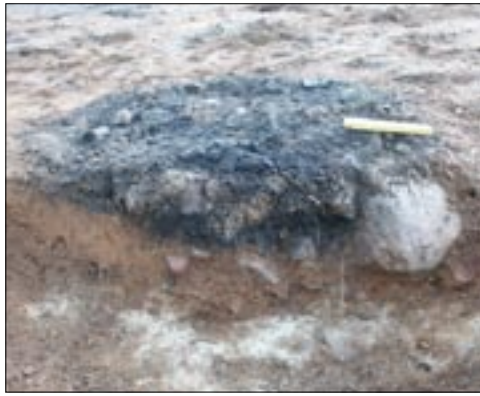

Fig 19. Den kraftiga härdgruppen A1386 i profil.
Foto från S.

Område 2

Det nya skyttecentrat kommer att ta en närmare 36 000 m² stor yta i anspråk. Med utgångspunkt i den arkeologiska utredningen planlades detta område, i samråd med Länsstyrelsen, till låglänta ytor nedanför det konstaterade fornlämningsområdet. Endast en ny tillfartsväg kom därmed att beröra fornlämningen.

Tillfartsvägen sträcker sig över Ancyclusgränsen, här i form av en låg rygg av sandmaterial med ursvallade stora block i en nordväst-sluttning. Nedanför svallzonen vidtog en plan hylla med sandig mo dit de undersökta lämningarna var lokaliserade. I förlängningen mot norr har Ancyclusgränsen bildat en utskjutande udde av sand- och moränmaterial. Längs den nordöstra delen av udden ligger renspolade rundhällar. Det moiga hyllplanet sträcker sig även vidare längs med västsluttningen mot norr.

Fig 20. Sällning av provruta inom Område 2 under tidig vår 2004. Foto från NV.

Utifrån det historiska kartmaterialet kan man utläsa att undersökningsområdet ligger på äldre betesmark nära kanten av idag utdikade delar av Kärna mosse, vilken ursprungligen tillhörde Värö by. Ytan har således aldrig varit uppodlad utan endast nyttjats för skogsbete. Ytan var bevuxen med gles barrskog vilken avverkades inför undersökningen. På grund av det mycket tunna vegetations-/förna skiktet så användes grävmaskin enbart inledningsvis för att dra undan ris och ytliga rotskikt, därefter vidtog arbete för hand.

Förundersökningen avgränsade fornlämningen inom en cirka 25 meter lång sträcka, från krönet av den låga ryggen och ner längs västslutningen. I samband med handrensning av grävda sökschakt (totalt 5 stycken) och grävda provrutor samlades ett bearbetat stenmaterial in. Fynden utgjordes i huvudsak av slagen kvarts av mesolitisk karaktär. Förundersökningen konstaterade även en härdlämning på den plana mo-hyllan. Slutundersökningen kom därmed att omfatta ett 280 m² stort sammanhängande område.

Inom det huvudsakliga undersökningsområdet påträffades en yngre störning, i form av en större grop fylld av gammalt taktegel. Gropen mätte 3,8x2,4 meter men förefaller inte att ha stort några förhistoriska lämningar.

I samband med grävandet av ett större dräneringsdike, i kanten av exploateringsområdet, så stördes två förhistoriska anläggningar inom en 7 m² stor yta. På uppmaning av Länsstyrelsen kom även dessa att omfattas av slutundersökningen. Anläggningarna utgjordes av en härd samt en härdgrop.

Undersökningen av Område 2 omfattade därmed totalt 21 arkeologiska objekt vilka fördelar sig som:

Anläggning, typ	Antal
Härd	1
Härdgrop	3
Nedgrävning	1
Skärvstensansamling	3
Stolphål	13
Total	21

Samtliga lämningar kan dateras till mesolitikum. Lämningarna innefattar ett mindre stolpburet hus samt ett par härdar med angränsande skärvstensansamlingar (se fig 6 och bilaga 3). Analyserade ¹⁴C-prover visar att den mesolitiska bopplatsen härrör från tiden mellan 7000–6600 f Kr (bilaga 1). Fynd från den mesolitiska bosättningen fanns spridda över hela undersökningsytan men med klar koncentration till den mesolitiska huslämningen. Fynden utgjordes främst av

Fig 21. Undersökning av mesolitiska lämningar i kanten av dräneringsdike. Område 2 under tidig vår 2005. Foto från S.

Fig 22. Genomsökning av rotvältor efter slaget stenmaterial inom Område 2. Efter stormen "Gudrun" 2005. Foto från SV.

slagen kvarts, men även av flinta, röd porfyr, och bergart. Bland mesolitiska ledartefakter syns likt från Område 1 flera mikrospån. I anslutning av en grund nedgrävning framkom även en fiskkota (bilaga 5).

Som en följd av stormen "Gudrun" 2005 föll ett stort antal barrträd på udden norr om undersökningsområdet. Vid en efterföljande inventering samlades slaget stenmaterial in från två rotvältor. I kanten av ett tidigare militärt skyttevärn påträffades också flera fynd. Fynden bestod av kvarts och röd porfyr och visar att fornlämningsområdet även sträcker sig ut på moränudden åt norr.

Kulturhistorisk utblick

Lämningarna från äldre stenålder (mesolitikum) kommer att ingående behandlas inom ramen för ett forskningsarbete knutet till Umeå universitet. Följande korta sammanfattning innefattar därmed endast lämningarna från neolitikum och bronsålder.

Kunskapen om senneolitikum och äldre bronsålder har ökat i Östergötland under senare år, trots att förhållandevis få boplatser varit föremål för undersökningar. Endast ett fåtal lokaler med tydliga boplatslämningar har dokumenterats, vanligast förekommande är spridda date-rade lämningar och lösfynd inom större yngre boplatsområden, företrädesvis från äldre järnålder. Runt Linköping har emellertid en rad undersökningar bidragit med ökad förståelse för boplatsernas lägen och rumsliga dispositioner, t ex vid Ullevi och Stångebro samt vid Linköpings flygplats (Hedvall 1996; Karlenby 1996; Menander & Molin 2003). Även de stora E4:a undersökningarna mellan Mjölby–Ödeshög har på senare tid belyst bosättningsmönstret under perioden (Ericsson m fl 1999:57f; Molin & Molin 2003; Petersson 2004).

Undersökningarna för E4:an, i den sk mellanbygden, uppmärksammade på flera sätt en tydlig senneolitisk närvaro i området mellan skog och slättbygd. Inom flertalet undersökningsområden söder om Väderstad kunde lämningar i direkt anslutning till olika våtmarksområden dokumenteras. Lämningarna bestod i flera fall av anonyma gropar eller lagerrester som inte kunde kopplas till näraliggande boplatser. Endast en boplatsyta med lämningar efter varaktigt boende i form av ett långhus undersöktes (Molin & Molin 2003). Det är fullt möjligt att övriga lämningar representerar spåren av ett ökat nyttjande av våtmarksområdena under senneolitikum och äldre bronsålder, sannolikt kopplat till en ökad djurhållning och betesdrift. I samband med undersökningarna upprättades även ett pollendiagram (Ericsson m fl 1999:48ff). I diagrammet utmärker sig senneolitikum och övergången till äldre bronsålder som en av fyra övergripande utläsbara påverkansfaser. Indikationer på betesnyttjande fanns allmänt under hela neolitikum. I diagrammet var det emellertid först under senneolitikum som klara belegg för att odling förekommit i området var synligt.

Utöver spåren av betesdrift och odling syntes ett ökat landskapsutnyttjande i området i form av flertalet lösfynd, men även som mer påtagliga rituella element. Inom ett delområde i kanten av en våtmark undersöktes under 1998 platsen för ett senneolitiskt offerfynd (Petersson 2004). En liknande situation är även tydlig runt Linköping, med flertalet boplatser liggande i kanten av våtmarksområden. Flertalet boplatser är lokaliserade runt Stångåns utlopp i sjön Roxen och de omfattande översilningsområden som uppträder längs sjöns södra och västra strandområden.

Samhällsstrukturen i Östergötland ger intryck av att huvudsakligen varit baserat på ensamliggande gårdar. Endast vid Ullevi har flera möjligen samtida hus undersökts. Tolkningen av husens inbördes förhållande, dateringar och kontexter är dock till vissa delar oklara. Generellt sett verkar det som att de lättare jordarna runt moränimpediment varit de mest eftertraktade.

Jämförande hus från Östergötland

Den senneolitiska byggnadstraditionen i Östergötland innefattar långhus av dansk-skånska typer. Det anses generellt att de tvåskeppiga långhusen dominerar under perioden för att under bronsålderns period I–II successivt ersättas av treskeppiga hustyper (Artursson 2005a:27; 2005b:42f). Något som skiljer de östgötska långhusen från t ex liknande hus i Skåne och Danmark är att de oftast inte uppvisar samma rytm i placeringen av mittstolparna, något som kan sägas stämma för huset vid Trädgårdstorp.

Runt Linköping har flera tvåskeppiga hus undersökts vilka har kunnat dateras till perioden (fig 23). En av de tidigaste undersökningarna i Östergötland som gav senneolitiska långhus var den vid Ullevi, Kv Glasrutan 2, som undersöktes 1988–1989 (Karlenby 1996). Enligt undersökningsrapporten påträffades elva stycken tvåskeppiga långhus från senneolitikum och bronsålderns period I. De flesta av dem är emellertid mycket dåligt bevarade och ger ett ofullständigt intryck, även om t ex hus F2, F3 och F9 uppvisar för perioden tydliga typologiska särdrag. Ett däremot mera välbevarat senneolitiskt långhus undersöktes 1989 vid Stångebro, Kv Paragrafen (Hedvall 1996). Huset var 17,5 meter långt och 7,5 meter brett och uppvisade likt husen från Ullevi en rektangulär form med raka långsidor och raka gavlar, något som kan sägas vara karaktäristiskt för husen från senneolitikum. Utifrån analyserade ¹⁴C-prover och fynd av keramik kunde huset dateras till mellan 2130–1970 f Kr.

De tvåskeppiga hus vars dateringar även sträcker sig in i äldsta bronsålder uppvisar till skillnad från de tidigare husen rundade gavlar. I samband med en undersökning vid Saab och Linköpings flygplats 2002 dokumenterades ett sådant hus, Hus 1 vid Köpetorp (Menander & Molin 2003; Molin 2005b). Huset var 22,5 meter långt och mellan 5,5–7 meter brett. Huset orienterade sig i riktning NV-SÖ med två härdar i den sydöstra delen. Härdarna har ¹⁴C-daterats till mellan 1390–1210 f Kr, dvs till bronsålderns period II–III. Hustypologin gör emellertid gällande att huset bör ha rests under slutet av senneolitikum och äldsta bronsålder (period I), varvid härdarna möjligen daterar en sista fas av husets nyttjande. Runt huset samlades även tidstypiska fynd in från slutet av senneolitikum, såsom keramik med tvärsnodd- och

taggrådsdekor samt flera fragment slipade flintor. Boplatsen vid Köpetorp uppvisade en kontinuitet med daterade lämningar fram till och med bronsålderns period IV.

Ett annat tidstypiskt hus undersöktes 1993 vid Pryssgården utanför Norrköping, Hus 153 (Borna-Ahlkvist m fl 1998:28; Borna-Ahlkvist 2002:60). Huset var av tvåskeppig konstruktion, cirka 32 meter långt och 6 meter brett. Den takbärande delen syntes som kraftigt stenskodda stolphål. Byggnaden låg i riktning VNV-OSO med ingången ungefär mitt på den norra långsidan. Långsidorna var i stort sett raka och den östra gaveln var rundad medan den västra förmodligen varit rak. I den västra delen fanns även några kraftiga stolphål, vars stolpar kan ha fungerat som fundament till ett loft. Huset uppvisade en härd placerad centralt i mittaxeln. Utöver typologin daterar ett analyserat ¹⁴C-prov huset till bronsålderns period I, mellan 1677–1517 f Kr.

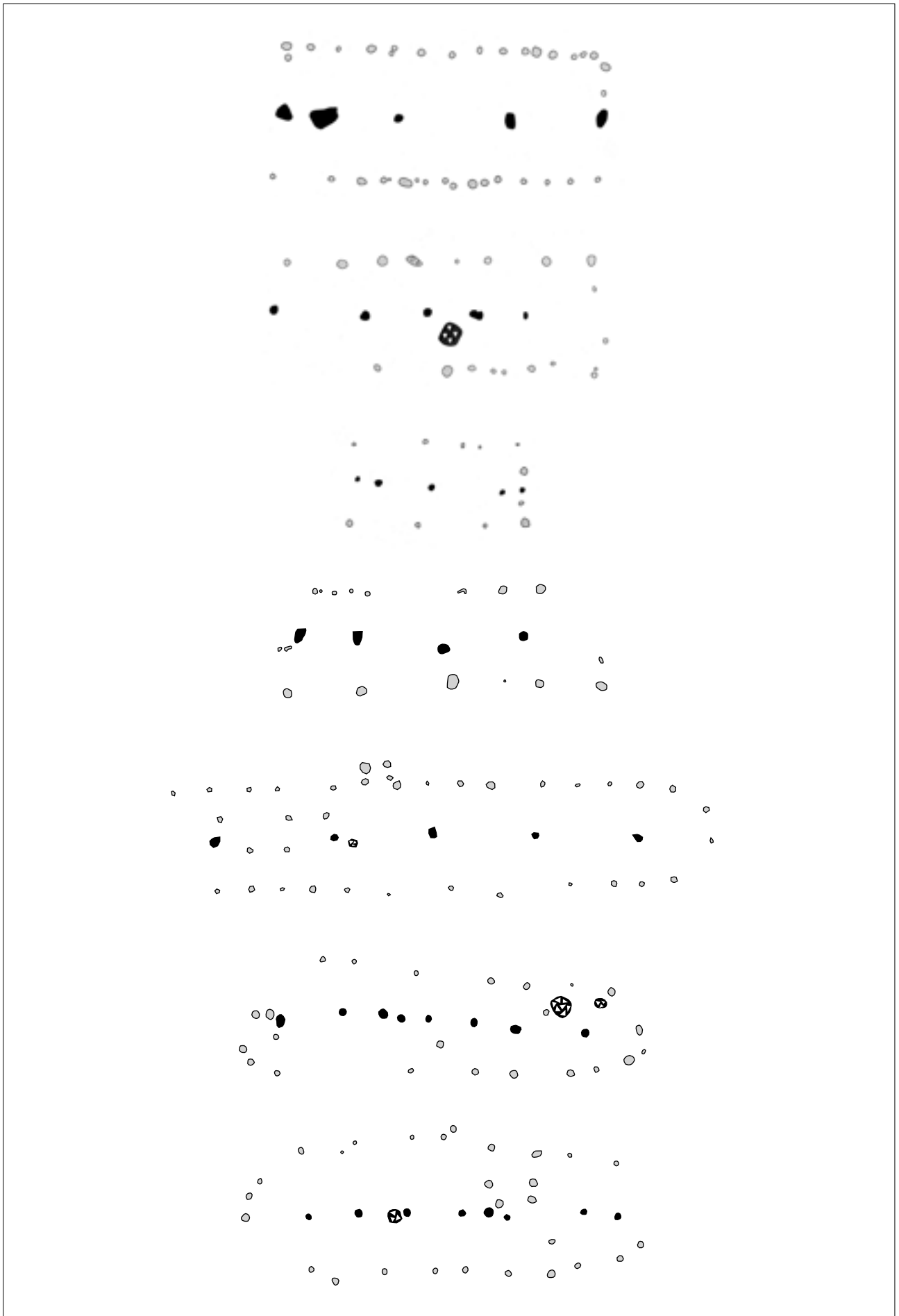
Av ovanstående jämförelse är det tydligt att långhuset från Trädgårdstorp, på typologiska grunder, kan dateras till slutet av senneolitikum och bronsålderns period I, dvs runt 2000–1500 f Kr, och även möjligen något senare. Dateringen är samstämmig med tillgängliga analyserade kolprover samt fynden av keramik.

Linköping i november 2006

Fredrik Molin

Fig 23 (motstående sida). Sammanställning av tvåskeppiga långhus från senneolitikum och början av äldre bronsålder i Östergötland. Skala 1:300.

Överst och nedåt: Kv Paragrafen, Kv Glasrutan 2; Hus F2, F3 och F9, Pryssgården Hus 153, Köpetorp Hus 1 samt Trädgårdstorp.

Referenser

- Artursson, M. 2005a. Byggnadstradition. I: Lagerås, L. & Strömberg, B. (red.) *Bronsåldersbygd 2300–500 f Kr*. Skånska spår – arkeologi längs Väst kustbanan. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Syd. Lund.
- Artursson, M. 2005b. *Byggnadstradition och bebyggelsestruktur under senneolitikum och bronsålder. Västra Skåne i ett skandinaviskt perspektiv*. Supplement till Skånska spår – arkeologi längs Väst kustbanan. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Syd. Lund.
- Appelgren, K. 1995. Lilla Åby. Arkeologisk undersökning. Lilla Åby 3:2 m fl. RAÄ 49 och del av RAÄ 50. Slaka socken. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Byrån för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Linköping* 1995:19.
- Björhem, N. & Säfvestad, U. 1993. *Fosie IV. Bebyggelsen under brons och järnålder*. Malmöfynd 6. Malmö Museer. Malmö.
- Borna-Ahlkvist, H., Lindgren-Hertz, L. & Stålbom, U. 1998. Pryssgården. Från stenålder till medeltid. Arkeologisk slutundersökning. RAÄ 166 och 167. Östra Eneby sn, Norrköpings kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Linköping* 1998:13.
- Borna-Ahlkvist, H. 2002. *Hällristarnas hem. Gårdsbebyggelse och struktur i Pryssgården under bronsålder*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar, Skrifter 42. Linköping.
- Ericsson, A., Petersson, M. & Ranheden, H. 1999. Stensträngssystem söder om Väderstads samhälle. Arkeologisk förundersökning, del 2. E4, delsträckan Väderstad–St Åby, Väderstads och Rinna socknar, Mjölby och Boxholm kommuner, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Öst* 1999:45.
- Fromm, E. 1976. Beskrivning till jordartskartan Linköping NO. Jordartsgeologiska kartblad skala 1:50 000. Sveriges Geologiska Undersökning. *Serie Ae* 19.
- Hedvall, R. 1996. Stångebro. En boplatz från yngre stenåldern samt gravar och en boplatz från järnåldern. Arkeologisk slutundersökning. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Linköping* 1996:44.
- Helander, A. 2000. Häradsjorden 1:1. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 220, Slaka socken, Linköpings kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Öst* 2000:11.
- Holm, J., Olsson, E. & Weiler, E. 1997. Kontinuitet och förändring i senneolitikum. I: Larsson, M. & Olsson, E. (red.) *Regionalt och interregionalt. Stenåldersundersökningar I Syd- och Mellansverige*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar, Skrifter nr 23. Stockholm.
- Jaanusson, H. 1981. *Hallunda. A Study of Pottery from a Late Bronze Age Settlement in Central Sweden*. The Museum of National Antiquities, Stockholm. Studies 1. Stockholm.
- Karlenby, L. 1996. En bosättning under 4000 år. Ullevi, kvarteret Glasrutan 2. Arkeologiska undersökningar, RAÄ 161, RAÄ 322, Linköpings kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Uppsala* 1996:53.
- Menander, H. & Molin, F. 2003. Arkeologiska undersökningar vid Linköpings flygplats. Arkeologisk undersökning – Saab-projektet. RAÄ 123, 125 i Linköpings stad. RAÄ 17–18, 19, 267 i Vårdsbergs socken. Linköpings flygplats/Saab-fältet, Tannefors 1:107. Linköpings kommun. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *UV Öst Dokumentation av fältarbetsfasen* 2003:3.
- Molin, A. & Molin, F. 2003. En senneolitisk boplatz vid Abbetorp. Arkeologiska undersökningar av en boplatz samt fossila odlingslämningar. Arkeologisk undersökning – Väderstadsprojektet. Delområde 12 och 13. RAÄ 107, 231, 243, Vistad, Väderstad socken, RAÄ 299, Abbetorp, Rinna socken. Boxholm och Mjölby kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Öst* 2003:29.
- Molin, F. 2000. Mesolitikum i västra Östergötland – forskningsläge och aktuella problemområden. I: Vetenskaplig verksamhetsplan för UV Öst. Arkeologiskt program 2000–2002. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Öst* 2000:21.

- Molin, F. 2003. Tidigmesolitiska lämningar vid Trädgårdstorp. Arkeologisk utredning inför planerad återvinningscentral samt delar av ett nytt skyttecentrum. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *UV Öst Rapport* 2003:26.
- Molin, F. 2005a. Between Ancient Vättern and the Ancylus Lake. Early Mesolithic settlement in the Motala district in western Östergötland. I: Gruber, G. (red.) *Identities in Transition. Mesolithic Strategies in the Swedish province of Östergötland*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar, Skrifter nr 64. Linköping.
- Molin, F. 2005b. Huset på höjden. I: Menander, H. & Molin, F. red. *Ett bredare fält. Arkeologi och kulturhistoria vid Linköpings flygplats*. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst. Linköping.
- Molin, F. I manus. Mesolitikum vid Kv. Intellectet. Arkeologisk slutundersökning. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar. *Rapport*.
- Molin, F. I tryck. Along the shores of the Ancylus Lake. Trädgårdstorp and other coastal Mesolithic settlement sites during the Late Ancylus period in Western Östergötland. I: *MESO 2005, Papers presented at the 7th International Conference on the Mesolithic in Europe*. Belfast, Northern Ireland.
- Molin, F. & Molin, A. 2004. Linköpings universitet – boplatser och gravfält. Arkeologisk utredning av tre områden inom norra delen av universitetsområdet, Linköpings universitet. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *UV Öst Rapport* 2004:11.
- Molin, F. & Nilsson, P. 2003. Vid Ancylusvallen i Jägarvallen. Trädgårdstorp 1:4, Värö 3:1, Jägarvallen. Kärna socken, Linköpings kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 1. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Öst* 2003:19.
- Petersson, M. 2004. (red.) Abbetorp – ett landskapsutsnitt under 6000 år. Arkeologisk undersökning av en boplat, ett gravfält, en offerplats, stensträngar och fossil åkermark. Arkeologisk undersökning – Väderstadsprojektet. RAÄ 288 m fl, Abbetorp 1:2 och 1:10, Rinna socken, Boxholms kommun. RAÄ 244 m fl, Väderstad 1:2 och 5:1, Väderstads socken, Mjölby kommun. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *UV Öst Rapport* 2002:43.
- Stilborg, O. 2002. Neolitikum. I: Lindahl, A., Olausson, D. & Carlie, A. (red.) *Keramik i Sydsvrige. En handbok för arkeologer*. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *UV Syd Rapport* 2002:6.
- Stålbom, U. 1998. Fynden från Pryssgården. I: Borna-Ahlkvist, H., Lindgren-Hertz, L. & Stålbom, U. *Pryssgården. Från stenålder till medeltid*. Arkeologisk slutundersökning. RAÄ 166 och 167. Östra Eneby sn, Norrköpings kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. *Rapport UV Linköping* 1998:13.

Administrativa uppgifter

Län: Östergötland

Landskap: Östergötland

Kommun: Linköpings kommun

Socken: Kärna socken

Plats: Värö 3:1, Ryd 1:1

Fornlämning: RAÄ 126–128

Läge: Ekonomiskt kartblad 8F 5g Malmslätt, 8F 5h Linköping

Undersökningens mittpunkt: X 6476255, Y 1484934

Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V

Höjdsystem: RH00

Riksantikvarieämbetet dnr: 422-3659-2003, 422-3857-2003, 423-1393-2004

Länsstyrelsen dnr: 431-18265-03, 431-19986-03, 431-5760-04

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2003-10-30, 2004-01-23, 2004-04-22

Projektnummer: 1520527, 1520534, 1520574

Intrasisprojekt: O200325, O200429

Rapportnummer: 2006:53

Ansvarig arkeolog: Fredrik Molin

Personal: Göran Gruber, Linus Hagberg, Christina Helander, Arne Jernér, Anna Molin, Lars Rosenlund, Katarina Österström

Expertis: Dag Hammar, Mattias Pettersson, Roger Wikell

Underkonsult: ÖGRÄF, Börje Klockners Maskingrävning

Beställare: Länsstyrelsen Östergötland

Kostnadsansvarig: Linköpings kommun, Tekniska Verken i Linköping AB

Undersökningstid: Fältsäsongen 2003, 2004, 2005

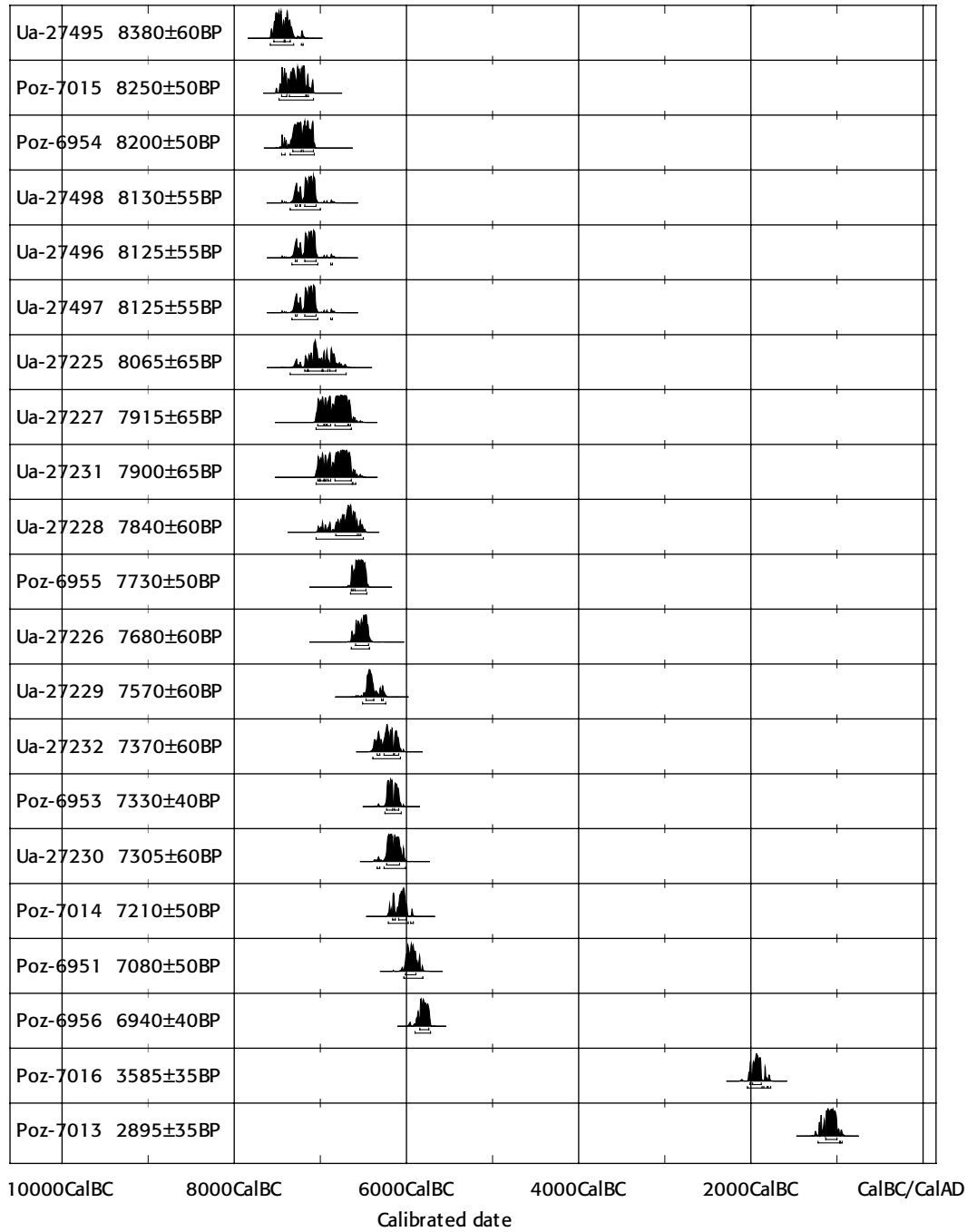
Undersökt yta: Ca 3900 m²

Arkivhandlingar: Till ATA, Stockholm, 422-3659-2003; Profiliritningar ark 1–19, 423-1393-2004; Profiliritningar ark 1–16.

Fynd: 422-3659-2003; Fnr 1–418, 423-1393-2004; Fnr 1–329 förvaras på UV Öst i Linköping i avvaktan på fyndfördelning.

Bilaga 1. ¹⁴C-tabell

Atmospheric data from Stuiver et al. (1998); OxCal v3.9 Bronk Ramsey (2003); cub r:4 sd:12 prob usp[chron]

Bilaga 2. Anläggningslista, Område 1

Anl nr (ID)	Typ	Undersökt, andel (%)	Undersökt, metod	Form, plan	Form, profil	Storlek (m)	Djup (m)	Fyllning
500	Härd	20	Skärslev	Rund	Plan	2,0x2,0	0,2	Sand, sot, skärvsten, kol
515	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Spetsig	0,4x0,4	0,4	Sand, sot, sten
527	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,5x0,3	0,22	Sand, sten
536	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,3x0,3	0,08	Sand
558	Grop	100	Skärslev	Oval	Oregelb	2,0x0,8	0,2	Sand, sot, enstaka kol
573	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,4x0,4	0,4	Sand, sten
604	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Rundad	0,4x0,4	0,1	Sand, sot
611	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Rundad	0,45x0,45	0,28	Sand, sot, sten, kol
620	Härd	–	–	Oregelb	–	1,36x1,15		Sand, sot, skärvsten, kol
648	Härd	–	–	Oval	–	0,8x0,65		Sand, sot, kol
661	Grop	100	Skärslev	Oregelb	Rundad	1,73x0,6	0,28	Sand, sot
682	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,4x0,4	0,12	Sand, sot
701	Härd	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,8x0,8	0,22	Sand, sot, skärvsten, kol
714	Härd	–	–	Rund	–	0,5x0,5		Sand, sot, enstaka skärvsten, kol
724	Härd	–	–	Oval	–	2,0x1,25		Sand, sot, skärvsten, kol
753	Kokgrop	100	Skärslev	Rund	Rundad	1,1x1,0	0,34	Sand, sot, skärvsten, kol
774	Kokgrop	100	Skärslev	Oval	Rundad	1,2x0,9	0,24	Sand, sot, skärvsten, kol
817	Härd	–	–	Oregelb	–	1,9x1,4		Sand, sot, enstaka skärvsten, kol
835	Kokgrop	100	Skärslev	Oval	Rundad	1,5x0,9	0,2	Sand, grus, sot, skärvsten, kol
853	Kokgrop	100	Hacka	Oval	Oregelb	1,5x1,0	0,36	Sand, sot, skärvsten, kol
872	Grop	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,9x0,7	0,2	Sand, sot, enstaka kol
887	Kokgrop	100	Hacka	Oval	Rundad	1,2x0,9	0,3	Sand, sot, skärvsten
911	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Skålformad	0,35x0,35	0,2	Sand, grus
934	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Skålformad	0,35x0,35	0,22	Sand, grus
945	Härd	5	Hacka	Oval	–	1,45x0,8	0,06	Sand, sot, enstaka skärvsten, kol
967	Härd	5	Hacka	Oval	–	0,9x0,6	0,04	Sand, sot, enstaka skärvsten, kol
1020	Kokgrop	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,9x0,85	0,36	Sand, sot, skärvsten, kol
1054	Härdgrop	100	Hacka	Rund	Skålformad	0,9x0,9	0,26	Sand, sot, skärvsten, kol
1073	Härd	100	Skärslev	Rund	Plan	0,5x0,5	0,04	Sand, sot, enstaka skärvsten, kol
1096	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Rundad	0,26x0,26	0,12	Sand, sot, kol
1106	Grop	100	Spade	Oval	Rundad	1,2x0,6	0,4	Sand, sot, enstaka skärvsten och kol
1138	Grop	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,6x0,6	0,22	Sand, sot
1149	Kokgrop	100	Skärslev	Oval	Rundad	1,2x1,0	0,46	Sand, sot, skärvsten, kol
1182	Grop	100	Skärslev	Oval	Plan	1,6x1,13	0,1	Sand, sot, enstaka skärvsten
1200	Härd	100	Skärslev	Oval	Plan	1,8x1,2	0,14	Sand, sot, skärvsten, kol

Fynd (Fnr)	¹⁴ C-analys	Anmärkning
–	–	Centralt placerad i SÖ-delen av tvåskeppigt hus. Tjock lins av kol mot botten av anläggningen. Ytligt störd av grunt sentida dike.
–	–	Stenskott. Fnyk av bränt ben kunde iakttas.
–	–	Stenskott. Skadad av schakt för telekabel.
60–62, 99, 114, 123, 352	–	Urlakad ngt flammig fyllning. Enstaka småsten på ytan. Svåravgränsad. Anlagd vid markfast stenblock. Skärs av stolphål A573.
124	–	Stenskott. Grävd genom A558.
–	–	Botten av stolphål. Gråaktig fyllning.
–	–	Stenskott. Gråaktig fyllning med enstaka kol.
–	–	Karterad. Härdrest. Påträffades redan vid tillfället för arkeologisk utredning. Uppenbart skadad av åkerbruk. Kan sammanfalla med A648.
–	–	Karterad. Härdrest. Påträffades redan vid tillfället för arkeologisk utredning. Uppenbart skadad av åkerbruk. Kan sammanfalla med A620.
–	–	Urlakad svagt sotig fyllning. Större markfast sten 0,5x0,4 m centralt i gropen. Skärs av stolphål A5404.
97	–	–
–	¹⁴ C*	*Kolprov ej analyserbart. Centralt placerad i NV-delen av tvåskeppigt hus.
–	–	Karterad. Härdrest. Påträffades redan vid tillfället för arkeologisk utredning. Uppenbart skadad av åkerbruk. Kan sammanfalla med A724.
–	–	Karterad. Kronologiskt yngre än tvåskeppigt hus. Påträffades redan vid tillfället för arkeologisk utredning. Ytligt skadad av åkerbruk. Kan sammanfalla med A714.
42–43	–	Sotig urlakad fyllning med enstaka kol. Små skarpkantade skärvstenar.
37–38, 120	–	Sotig urlakad fyllning med enstaka kol. Små skarpkantade skärvstenar. Större markfast block skjuter upp från undergrunden. Sotigare fyllning längs kanterna.
–	–	Karterad. Härdrest. Uppenbart skadad av åkerbruk.
48–50, 98	–	Skadad kokgrop. Endast bottendelen kvar. Överlagras av A1182. Grusig svagt sotig fyllning mot botten med skärvsten.
39–40, 118–119	–	Skadad kokgrop. Delvis söndergrävd av nedgrävning för V/A-ledning. Endast bottendelen kvar. Större moränsten i N-delen.
–	–	Urlakad svagt sotig fyllning.
55–56	–	Svagt sotig urlakad fyllning. Enstaka skarpkantade skärvstenar. Ingen koncentration av sot/kol.
–	–	Liknar A934.
–	–	Liknar A911.
–	–	Karterad. Härdrest. Uppenbart skadad av åkerbruk. Provgärd med hacka.
–	–	Karterad. Härdrest. Skadad av sentida störning samt åkerbruk. Provgärd med hacka.
44	Poz-6956	Poz-6956, 6940 ± 40 BP. Svagt sotig urlakad fyllning. Enstaka skärvsten och kol koncentrerat till ena delen.
–	–	Distinkt härdgrop. Stora skärviga stenar i fyllningen. Lins av kol mot botten.
–	–	Härdrest. Uppenbart skadad av åkerbruk.
–	–	Anonymt.
46–47	–	Eventuellt störd kokgrop. Överlagrad av 5 cm tjockt sandskikt.
58–59	–	Svagt sotig urlakad fyllning.
41	Poz-6954	Poz-6954, 8200 ± 50 BP. Framkom som svag sotfärgning på ytan med enstaka skärvstenar. Urlakad fyllning sotigare mot botten.
115	–	Något humös fyllning. Grund nedgrävning. Tolkas överlagra A835.
45, 96	Poz-6955	Poz-6955, 7730 ± 50 BP. Påträffades redan vid tillfället för arkeologisk utredning. Överlagrad av sandskikt. Urlakad fyllning med sotig koncentration i mitten, i anslutning av markfast block. Genomgående spridda skärvstenar i fyllningen.

Anl nr (ID)	Typ	Undersökt, andel (%)	Undersökt, metod	Form, plan	Form, profil	Storlek (m)	Djup (m)	Fyllning
1235	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,3x0,3	0,1	Sand, grus, sot, kol
1247	Stolphål	50	Skärslev	Rund	Rundad	0,3x0,3	0,2	Sand, grus, sot, kol
1258	Grop	100	Skärslev	Oval	Rundad	0,6x0,5	0,22	Sand, sot, enstaka kol
1272	Grop	100	Skärslev	Oval	Oregelb	0,68x0,45	0,22	Sand, sot
1286	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,3x0,3	0,34	Sand, sten
1300	Härd	–	–	Rund	–	0,7x0,7	–	Sand, sot, skärvsten, kol
1315	Härd	50	Hacka	Rund	Plan	1,8x1,8	0,1	Sand, sot, skärvsten, kol
1339	Härd	–	–	Oval	–	0,8x0,6	–	Sand, sot, skärvsten, kol
1353	Kokgrop	100	Hacka	Oval	Rundad	2,7x1,4	0,36	Sand, grus, sot, kol
1386	Härdgrop	50	Skärslev	Rund	Skålformad	1,2x1,2	0,22	Sand, sot, skärvsten, kol
1407	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,3x0,3	0,26	Sand, sot, sten, kol
1418	Härd	–	–	Rund	–	0,5x0,5	–	Sand, sot, kol
1435	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,34x0,34	0,26	Sand, grus, sot, sten, kol
1493	Härd	50	Hacka	Rund	Rundad	1,1x1,1	0,16	Sand, grus, sot, skärvsten, kol
1618	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Rundad	0,7x0,5	0,4	Sand, sten
1630	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,5x0,5	0,3	Sand, sten, kol
1642	Härd	5	Hacka	Rund	–	1,2x1,2	0,1	Sand, sot, skärvsten, kol
1658	Härd	50	Skärslev	–	Rundad	1,0x?	0,18	Sand, mo, sot, skärvsten, kol
1667	Härd	50	Hacka	–	Rundad	1,2x?	0,2	Sand, mo, sot, skärvsten, kol
1676	Härd	50	Skärslev	–	Skålformad	0,9x?	0,12	Sand, sot, skärvsten, kol
1685	Grop	50	Skärslev	–	Rundad	0,48x?	0,45	Sand, sot
1749	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,3x0,3	0,36	Sand, sten, sot
1762	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,4x0,4	0,26	Sand, grus, sot, skärvsten
1775	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,4x0,4	0,3	Sand, grus, sot, sten
2059	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,24x0,24	0,14	Sand
2069	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,24x0,24	0,12	Sand
2172	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,32x0,32	0,08	Sand, grus, sot
2207	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,4x0,3	0,2	Sand, grus, sot, kol
2216	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,2x0,2	0,14	Sand, sot, kol
2226	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,04	Sand, sot
2235	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,2x0,2	0,06	Sand, grus, sot
2245	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,18x0,18	0,12	Sand, sot
2254	Härdgrop	100	Skärslev	Oregelb	Oregelb	1,0x1,0	0,38	Sand, grus, sot, skärvsten, kol
2276	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,16	Sand, grus, sot
5000	Härdgrop	100	Skärslev	Oval	Oregelb	1,5x1,0	0,4	Sand, grus, sot, skärvsten, kol
5022	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,2x0,2	0,2	Sand, grus, sot, kol
5036	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,12	Sand, grus, sot, kol
5046	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,08	Sand, grus, sot
5056	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Spetsig	0,24x0,24	0,22	Sand, sot, kol
5067	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Spetsig	0,1x0,1	0,12	Sand, sot
5076	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,27x0,2	0,08	Sand, sot, sten
5087	Härdgrop	100	Skärslev	Oregelb	Oregelb	1,1x0,8	0,48	Sand, grus, sot, skärvsten, kol
5114	Nedgrävning	100	Skärslev	Oregelb	Plan	1,2x0,6	0,06	Sand, sot, skärvsten, kol

Fynd (Fnr)	¹⁴ C-analys	Anmärkning
-	-	Anonymt.
-	-	Anonymt.
-	-	Anonym. Ligger inom begränsning för tvåskeppigt hus. Svagt sotig urlakad fyllning.
-	-	Anonym. Ligger inom begränsning för tvåskeppigt hus. Svagt sotig urlakad fyllning.
-	-	Stenskott.
-	-	Karterad. Nedgrävd i svallzon – rundad moränsten.
-	-	Stor härd. Spridda skärvstenar, antydning till packning mot botten i samband med tydlig lins av kol. Nedgrävd i svallzon.
-	-	Karterad. Härdrest. Uppenbart skadad av åkerbruk.
51–54, 101, 117	Poz-7014	Poz-7014, 7210 ± 50 BP. Syntes som en stor mörkfärgning med sotigare mittparti. Något grusig fyllning. Själva kokgropsdelen är ca 1,4x1,2 m stor med utrakat material vid sidan om.
100	Poz-7013	Poz-7013, 2895 ± 35 BP. Distinkt härdgrop. Stora skärviga stenar i fyllningen. Lins av kol mot botten.
-	-	Stenskott.
-	-	Karterad. Härdrest. Uppenbart skadad av åkerbruk.
-	-	Stenskott.
-	-	Stor mängd skärvsten i fyllningen.
-	-	Stenskott.
-	-	Stenskott. Invid härd A701.
-	-	Karterad. Störd av ekrötter. Provgrävd med hacka.
-	-	Ligger i schaktkant. Troligen rund i plan. Stor mängd skärvstenar i fyllningen.
-	-	Ligger i schaktkant. Troligen rund i plan. Stor mängd skärvstenar i fyllningen. Nedgrävd i lerblandad mo.
-	-	Ligger i schaktkant. Troligen rund i plan. Stor mängd skärvstenar i fyllningen.
57	-	Ligger i schaktkant. Troligen rund i plan. Överlagrad av sandmaterial. Svagt sotig urlakad fyllning.
-	-	-
-	-	Anlagt invid markfast stenblock. Enstaka skärvsten i fyllningen.
-	-	Stenskott. Nedgrävt i kokgrop A5659.
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	Ua-27495	Ua-27495, 8380 ± 60 BP.
-	-	-
-	-	-
283	-	-
232, 264, 405–408	Ua-27225	Ua-27225, 8065 ± 65 BP. Framträdde som sotigare parti med enstaka skärvstenar i golvlager, mesolitiskt hus.
-	Ua-27496	Ua-27496, 8125 ± 55 BP.
129, 265	-	Framträdde som rödbränd och sotig koncentration med skärvstenar i golvlager, mesolitiskt hus, delvis överlagrat av detta. Utbredningen ökade i samband med undersökningen. Kraftigt skikt av sot/kol mot botten.
266	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	Stenskott.
128, 330	-	Framträdde som sotigare parti med enstaka skärvstenar i golvlager, mesolitiskt hus, i samband med undersökandet av detta. Överlagras delvis av golvlagret.
263, 311–312	-	Grund svacka, möjligen sotigare del av golvlager, mesolitiskt hus. Enstaka skärvstenar i fyllningen. Sammanfaller med A5989.

Anl nr (ID)	Typ	Undersökt andel (%)	Undersökt metod	Form, plan	Form, profil	Storlek (m)	Djup (m)	Fyllning
5135	Nedgrävning	100	Skärslev	Oregelb	Plan	1,12x0,4	0,06	Sand, sot, skärvsten, kol
5269	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,42x0,42	0,36	Sand, sot, sten
5295	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,3x0,3	0,12	Sand, sot, sten
5306	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,36x0,36	0,14	Sand, sot
5319	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,3x0,3	0,06	Sand, sot
5330	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,28x0,28	0,18	Sand, grus, sot
5341	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Rundad	0,38x0,30	0,22	Sand, grus, sot, kol
5353	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,4x0,4	0,1	Sand, grus, sot, kol
5365	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Plan	0,4x0,38	0,22	Sand, sot, kol
5379	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,3x0,3	0,2	Sand, sot, sten
5390	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,36x0,36	0,24	Sand, sot, kol
5404	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Oregelb	0,3x0,3	0,16	Sand, sot
5425	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,2x0,2	0,04	Sand, sot
5434	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Plan	0,16x0,16	0,04	Sand, sot
5443	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Oregelb	0,4x0,3	0,18	Sand, sot
5456	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,36x0,36	0,1	Sand, sot
5469	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,3x0,25	0,3	Sand, sot
5482	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,28x0,28	0,4	Sand, sot, kol
5495	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Skålformad	0,3x0,22	0,08	Sand, sot, kol
5570	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,46x0,46	0,3	Sand, sot, sten
5585	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,36x0,36	0,18	Sand, grus, sot, kol
5598	Nedgrävning	100	Skärslev	Oval	Oregelb	0,7x0,6	0,12	Sand, sot, skärvsten, kol
5659	Kokgrop	100	Hacka	Rund	Rundad	1,5x1,2	0,68	Sand, sot, skärvsten, kol
5693	Lager	5	Hacka	Oregelb	–	5,50x?	0,05	Sand, sot, kol
5752	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,06	Sand, sot, kol
5889	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålformad	0,14x0,14	0,1	Sand, sot, kol
5934	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,18	Sand, sot, kol
5945	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,2x0,2	0,08	Sand, sot, sten, kol
5958	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,16x0,16	0,12	Sand, grus, sot
5969	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,2x0,2	0,12	Sand, sot, kol
5978	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Spetsig	0,2x0,2	0,16	–
5989	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Rundad	0,3,0,2	0,18	Sand, sot, kol
7000	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,1x0,1	0,08	Sand, sot
7053	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,12x0,12	0,06	Sand, sot

Fynd (Fnr)	¹⁴ C-analys	Anmärkning
-	-	Grund svacka, möjligen sotigare del av golvlager, mesolitiskt hus. Enstaka skärvstenar i fyllningen. Sammanfaller och delvis skärs av A5978.
-	-	Stenskott. Kraftig skoning. Färgning av stolpe, ca 22 cm i diameter.
-	-	Sten ej i skoning.
-	-	Kraftigt sotig fyllning i stolphålets övre del.
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	Tydlig färgning av brunnen stolpe, 0,18 m i diameter.
-	-	Stenskott.
-	¹⁴ C*	*Kolprov ej analyserbart. Tydlig färgning av brunnen stolpe, 0,18 m i diameter.
-	-	Fyllning av mörk fet sand. Nedgrävd genom A661.
-	-	Stolphålsbotten. Framkom under andra avbaning med grävmaskin.
-	-	Stolphålsbotten. Framkom under andra avbaning med grävmaskin.
-	-	Stolphålsbotten. Framkom under andra avbaning med grävmaskin.
127	-	-
-	-	Fyllning av kompakt svagt sotfärgad sand.
132, 150	-	Tydlig färgning av brunnen stolpe, 0,2 m i diameter.
-	-	Inre konstruktion. Anlagt invid större markfast block.
126, 412	-	Stenskott.
-	-	Färgning av brunnen stolpe i övre delen av stolphålet.
259-262	-	Grund svacka. Fyllning av svagt sotig sand med enstaka skärvstenar samt kol.
-	Poz-7015	Poz-7015, 8250 ± 50 BP. Välbevarad kokgrop djupt nedgrävd. Små skarpkantade skärvstenar är spridda i fyllningen. Mot botten packning av skärvsten samt sot/kol. Överlagras av tvåskeppigt hus. Nedgrävt i anläggningen finns A1775.
340	-	Lager i anslutning av SÖ-gaveln, tvåskeppigt hus. Provgävd med hacka. Tolkas som rest efter husets nedbrunna vägg. Fynd av bränd lerklining. Lagret fortsätter under schaktkant utanför undersökningsområdet.
-	-	-
-	-	-
-	Ua-27497	Ua-27497, 8125 ± 56 BP.
-	Ua-27498	Ua-27498, 8130 ± 55 BP. Stenskott.
-	-	-
-	-	-
-	-	Sammanfaller med A5135.
-	-	Sammanfaller med A5114.
-	-	-
-	-	-

Bilaga 3. Anläggningslista, Område 2

Anl nr (ID)	Typ	Undersökt andel (%)	Undersökt metod	Form, plan	Form, profil	Storlek (m)	Djup (m)	Fyllning
2416	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,2x0,2	0,14	Mo, sand, sot, kol, sten
2430	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,2x0,2	0,16	Mo, sand, sot, kol, sten
2567	Härdgrop	100	Skärslev	Oval	Rundad	1,2x1,0	0,3	Mo, sand, sot, kol, skärsten, sten
2587	Härdgrop	100	Skärslev	Rund	Oregelb	1,3x1,2	0,44	Mo, sand, sot, kol, skärsten, sten
2697	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,14x0,14	0,1	Mo, sand, sot
2706	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålfomad	0,12x0,12	0,08	Mo, sand, sot, kol
2716	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,12x0,12	0,16	Mo, sand, sot, kol
2727	Stolphål	100	Skärslev	Oval	Rundad	0,12x0,10	0,08	Mo, sand, sot
2735	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålfomad	0,06x0,06	0,06	Mo, sand, sot
2743	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,18x0,18	0,18	Mo, sand, sot
2775	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,12x0,12	0,12	Mo, sand, sot, kol
2784	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,12x0,12	0,12	Mo, sand, sot
2794	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålfomad	0,14x0,14	0,12	Mo, sand, sot
2804	Nedgrävning	100	Skärslev	Oval	Rundad	1,1x0,8	0,12	Sand, skärsten, sten
3400	Skärstensansamling	100	Skärslev	Rund	Plan	1,2x1,1	0,08	Mo, sand, kol, skärsten, sten
3419	Skärstensansamling	100	Skärslev	Oval	Plan	1,1x0,8	0,06	Mo, sand, sot, skärsten, sten
4576	Skärstensansamling	100	Skärslev	Rund	Plan	1,2x1,1	0,06	Mo, sand, sot, skärsten, sten
6690	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Skålfomad	0,14x0,14	0,06	Mo, sand, sot
8027	Stolphål	100	Skärslev	Rund	Rundad	0,1x0,1	0,06	Mo, sand, sot, kol
8222	Härdgrop	100	Skärslev	Rund	Rundad	1,2x1,2	0,9	Mo, sand, sot, kol, skärsten, sten
8244	Härd	100	Skärslev	Oval	Oregelb	1,6x1,2	0,2	Mo, sand, sot, skärsten, sten

Fynd (Fnr)	¹⁴ C-analys	Anmärkning
–	Ua-27226	Ua-27226, 7680 ± 60 BP. Stenskott. Ytliga moränstenar i skoning. Sotig lins mot botten.
–	Ua-27227	Ua-27227, 7915 ± 65 BP. Stenskott. Ytliga moränstenar i skoning. Sotig lins mot botten.
–	Ua-27228	Ua-27228, 7840 ± 60 BP. Urlakad fyllning längs med kanterna samt i toppen av anl. Rejält sotig mot botten.
179	Ua-27229	Ua-27229, 7570 ± 60 BP. Fyllning av sotig urlakad sand. Två mycket sotiga delar. Kraftig skärvstenspackning i övre delen av anl.
–	–	–
–	Ua-27230	Ua-27230, 7305 ± 60 BP. Nedgrävd till markfast moränsten.
–	Ua-27231	Ua-27231, 7900 ± 65 BP.
–	–	–
181	–	–
–	–	Störd av rot i botten av anl.
–	Ua-27232	Ua-27232, 7370 ± 60 BP. Stenskott.
–	–	–
–	–	–
238, 329	–	Grund nedgrävning med tvåskiktad packning av rundade moränstenar samt skarpkantade skärvstenar.
239	–	Enskiktad ansamling av skärvsten, små och kantiga. Enstaka kolstänk. Utrakat material från härdgropar A2567 och A2587 eller plats för värmemagasin.
–	–	Enskiktad ansamling av skärvsten, små och kantiga. Svagt sotig fyllning. Tolkad som plats för värmemagasin.
–	–	Enskiktad ansamling av skärvsten, små och kantiga. Svagt sotig fyllning. Utrakat material från härdgropar A2567 och A2587 eller plats för värmemagasin.
–	–	Påträffades i samband med A3419.
–	–	Påträffades i samband med A3419.
320–322	–	Efterundersökt. Skadad i samband med grävt dike. Vattensållad. Karaktär av stor kokgrop. Eldning har dock skett primärt i gropen.
323–324	–	Efterundersökt. Skadad i samband med grävt dike. Ej bevarat kol i fyllningen. Vattensållad.

Bilaga 4. Fyndlista, Område 1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
1	Kvarts	11	1	47	Kvarts	1	2
2	Bränt ben	1	1	48	Kvarts	1	1
3	Kvarts	1	1	49	Kvarts	3	1
4	Kvarts	1	2	50	Kvarts	1	2
5	Kvarts	3	1	51	Kvarts	5	2
6	Kvarts	1	1	52	Kvarts	1	8
7	Kvarts	2	1	53	Kvarts	3	10
8	Kvarts	35	1	54	Kvarts	1	4
9	Kvarts	1	1	55	Kvarts	1	1
10	Kvarts	9	1	56	Kvarts	7	2
11	Kvarts	1	1	57	Kvarts	1	1
12	Kvarts	1	1	58	Kvarts	1	1
13	Kvarts	10	1	59	Kvarts	2	1
14	Kvarts	0	1	60	Kvarts	9	2
15	Kvarts	1	1	61	Kvarts	1	3
16	Kvarts	8	1	62	Kvarts	9	11
17	Kvarts	1	1	63	Kvarts	1	1
18	Kvarts	13	1	64	Kvarts	1	2
19	Kvarts	3	1	65	Kvarts	2	1
20	Kvarts	1	1	66	Kvarts	1	1
21	Kvarts	1	1	67	Kvarts	15	1
22	Kvarts	1	1	68	Kvarts	1	4
23	Kvarts	1	1	69	Kvarts	1	1
24	Kvarts	1	1	70	Kvarts	1	3
25	Kvarts	1	1	71	Kvarts	1	1
26	Kvarts	1	1	72	Kvarts	4	2
27	Kvarts	2	1	73	Kvarts	1	2
28	Kvarts	1	1	74	Kvarts	1	2
29	Kvarts	6	1	75	Kvarts	1	6
30	Kvarts	1	1	76	Kvarts	1	3
31	Kvarts	8	1	77	Kvarts	1	8
32	Kvarts	3	3	78	Kvarts	7	3
33	Kvarts	1	1	79	Kvarts	1	5
34	Kvarts	1	1	80	Kvarts	1	1
35	Kvarts	1	1	81	Kvarts	1	5
36	Kvarts	2	1	82	Kvarts	3	1
37	Kvarts	31	2	83	Kvarts	1	5
38	Kvarts	1	3	84	Kvarts	1	4
39	Kvarts	7	1	85	Kvarts	1	6
40	Kvarts	1	2	86	Kvarts	1	2
41	Kvarts	10	1	87	Kvarts	1	4
42	Kvarts	1	2	88	Kvarts	1	1
43	Kvarts	1	1	89	Kvarts	1	1
44	Kvarts	1	1	90	Kvarts	1	5
45	Kvarts	1	1	91	Kvarts	1	8
46	Kvarts	2	2	92	Kvarts	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
93	Kvarts	10	4
94	Kvarts	5	1
95	Bränt ben	1	2
96	Bränt ben	1	1
97	Bränt ben	1	1
98	Bränt ben	1	2
99	Bränt ben	1	0
100	Obränt ben	1	10
101	Hasselnötskal	1	6
102	Hasselnötskal	1	3
103	Porfyr	303	1
104	Porfyr	122	1
105	Porfyr	1	1
106	Porfyr	1	1
107	Bränt ben	1	3
108	Porfyr	1	2
109	Porfyr	1	1
110	Porfyr	1	1
111	Porfyr	1	1
112	Porfyr	8	1
113	Kvartsit	31	1
114	Keramik	3	1
115	Keramik	320	0
116	Flinta	1	1
117	Flinta	1	1
118	Flinta	2	1
119	Kvarts	8	1
120	Flinta	1	1
121	Flinta	1	1
122	Flinta	1	1
123	Flinta	3	3
124	Flinta	3	1
125	Flinta	2	1
126	Bränt ben	1	1
127	Bränt ben	1	1
128	Bränt ben	1	5
129	Bränt ben	3	17
130	Bränt ben	1	9
131	Bränt ben	2	1
132	Bränt ben	2	7
133	Knacksten	133	1
134	Porfyr	2	1
135	Porfyr	2	1
136	Porfyr	1	1
137	Porfyr	34	1
138	Porfyr	92	1
139	Porfyr	10	1
140	Porfyr	1	1
141	Porfyr	1	1
142	Porfyr	3	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
143	Porfyr	1	1
144	Porfyr	1	1
145	Porfyr	3	1
146	Porfyr	1	1
147	Porfyr	1	1
148	Porfyr	1	1
149	Porfyr	2	1
150	Keramik	106	70
151	Kvarts	1	1
152	Kvarts	1	1
153	Kvarts	1	1
154	Kvarts	9	1
155	Kvarts	1	1
156	Kvarts	1	1
157	Kvarts	1	1
158	Kvarts	1	1
159	Kvarts	3	1
160	Kvarts	1	1
161	Kvarts	1	1
162	Kvarts	1	1
163	Kvarts	1	1
164	Kvarts	1	1
165	Kvarts	1	1
166	Kvarts	1	1
167	Kvarts	1	1
168	Kvarts	1	1
169	Kvarts	1	1
170	Kvarts	1	1
171	Kvarts	1	1
172	Kvarts	2	1
173	Kvarts	1	1
174	Kvarts	1	1
175	Kvarts	1	1
176	Kvarts	1	1
177	Kvarts	1	1
178	Kvarts	1	1
179	Kvarts	1	1
180	Kvarts	1	1
181	Kvarts	1	1
182	Kvarts	1	1
183	Kvarts	1	1
184	Kvarts	1	1
185	Kvarts	1	1
186	Kvarts	2	1
187	Kvarts	2	1
188	Kvarts	1	1
189	Kvarts	1	1
190	Kvarts	1	1
191	Kvarts	1	1
192	Kvarts	4	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
193	Kvarts	1	1	244	Kvarts	9	1
194	Kvarts	1	1	245	Kvarts	1	1
195	Kvarts	6	1	246	Kvarts	1	1
196	Kvarts	1	1	247	Kvarts	1	1
197	Kvarts	1	1	248	Kvarts	16	1
198	Kvarts	1	1	249	Kvarts	1	1
199	Kvarts	2	1	250	Kvarts	1	1
200	Kvarts	1	1	251	Kvarts	1	1
201	Kvarts	2	1	252	Kvarts	2	1
202	Kvarts	1	1	253	Kvarts	1	1
203	Kvarts	1	1	254	Kvarts	1	1
204	Kvarts	1	1	255	Kvarts	7	1
205	Kvarts	1	1	256	Kvarts	1	1
206	Kvarts	1	1	257	Kvarts	15	1
207	Kvarts	1	1	258	Kvarts	1	1
208	Kvarts	1	1	259	Kvarts	1	1
209	Kvarts	1	1	260	Kvarts	1	10
210	Kvarts	1	1	261	Kvarts	2	2
211	Kvarts	1	1	262	Kvarts	14	8
212	Kvarts	1	1	263	Kvarts	2	1
213	Kvarts	16	1	264	Kvarts	1	1
214	Kvarts	1	1	265	Kvarts	4	2
215	Kvarts	1	1	266	Porfyr	1	1
216	Kvarts	1	1	267	Kvarts	1	1
217	Kvarts	1	1	268	Kvarts	2	1
218	Kvarts	1	1	269	Kvarts	5	1
219	Kvarts	8	1	270	Kvarts	1	1
220	Kvarts	3	1	271	Kvarts	14	1
221	Kvarts	1	1	272	Kvarts	1	1
222	Kvarts	1	1	273	Kvarts	2	1
223	Kvarts	1	1	274	Kvarts	1	1
224	Kvarts	1	1	275	Kvarts	1	1
225	Kvarts	1	1	276	Kvarts	1	1
226	Kvarts	1	1	277	Kvarts	1	1
227	Kvarts	1	1	278	Kvarts	1	1
229	Kvarts	1	1	279	Kvarts	1	1
230	Kvarts	1	1	280	Kvarts	1	1
231	Kvarts	7	1	281	Kvarts	1	1
232	Kvarts	1	1	282	Kvartsit	3	1
233	Kvarts	1	1	283	Porfyr	1	1
234	Kvarts	3	1	284	Kvarts	1	1
235	Kvarts	1	1	285	Kvarts	1	1
236	Kvarts	1	1	286	Kvarts	1	1
237	Kvarts	1	1	287	Kvarts	1	1
238	Kvarts	1	1	288	Kvarts	1	1
239	Kvarts	1	1	289	Kvarts	1	1
240	Kvarts	1	1	290	Kvarts	12	1
241	Kvarts	1	1	291	Kvarts	1	1
242	Kvarts	1	1	292	Kvarts	1	1
243	Kvarts	1	1	293	Kvarts	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
294	Kvarts	1	1
295	Kvartsit	1	1
296	Kvartsit	1	1
297	Kvarts	1	1
298	Kvarts	1	1
299	Kvarts	1	1
300	Kvartsit	1	1
301	Kvarts	7	1
302	Kvarts	5	1
303	Kvarts	4	1
304	Kvarts	2	1
305	Kvarts	1	1
306	Kvarts	6	1
307	Kvarts	1	1
308	Kvarts	1	1
309	Kvarts	1	1
310	Kvarts	1	1
311	Kvarts	1	0
312	Kvarts	1	2
313	Kvarts	1	1
314	Kvarts	1	1
315	Kvarts	1	1
316	Kvarts	1	1
317	Kvarts	1	1
318	Kvarts	1	1
319	Kvarts	1	1
320	Kvarts	1	1
321	Kvarts	1	1
322	Kvarts	1	1
323	Kvarts	1	1
324	Kvarts	48	1
325	Kvarts	1	1
326	Kvarts	1	1
327	Kvarts	1	1
328	Kvarts	1	1
329	Kvarts	1	1
330	Kvarts	1	1
331	Kvarts	9	1
332	Kvarts	1	1
333	Kvarts	1	1
334	Kvarts	1	1
335	Kvarts	1	1
336	Kvarts	1	1
337	Kvarts	1	1
338	Kvarts	1	1
339	Kvarts	1	1
340	Bränd lera	30	1
341	Grönsten	2	1
342	Bergart	2	1
343	Bergart	4	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
344	Bergart	14	1
345	Bergart	3	1
346	Flinta	13	1
346	Kvartsit	1	1
347	Kvartsit	1	1
347	Flinta	1	1
348	Kvartsit	1	1
348	Flinta	1	1
349	Kvartsit	1	1
349	Flinta	1	1
350	Kvartsit	1	1
350	Flinta	1	1
351	Kvartsit	1	1
351	Flinta	1	1
352	Kvartsit	1	1
352	Flinta	4	1
353	Flinta	1	1
354	Flinta	1	1
355	Flinta	1	1
356	Flinta	1	1
357	Flinta	1	1
358	Flinta	1	1
359	Flinta	1	1
360	Flinta	1	1
361	Flinta	1	1
362	Flinta	1	1
363	Flinta	1	1
364	Flinta	1	1
365	Flinta	1	1
366	Flinta	1	1
367	Flinta	1	1
368	Flinta	1	1
369	Flinta	1	1
370	Flinta	1	1
371	Flinta	1	1
372	Flinta	1	1
373	Flinta	1	1
374	Flinta	1	1
375	Flinta	1	1
376	Flinta	1	1
377	Flinta	2	1
378	Flinta	1	1
379	Bergart	1	1
380	Flinta	2	1
381	Flinta	2	1
382	Flinta	1	1
383	Flinta	1	1
384	Flinta	1	1
385	Flinta	2	1
386	Flinta	2	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
387	Flinta	1	1
388	Flinta	1	1
389	Flinta	1	1
390	Flinta	1	1
391	Flinta	1	1
392	Flinta	1	1
393	Flinta	1	1
394	Flinta	2	1
395	Flinta	1	1
396	Flinta	1	1
397	Flinta	1	1
398	Flinta	1	1
399	Flinta	1	1
400	Flinta	1	1
401	Flinta	1	1
402	Flinta	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
403	Flinta	1	1
404	Flinta	1	1
405	Flinta	3	1
406	Flinta	1	1
407	Flinta	1	1
408	Flinta	1	1
409	Flinta	2	1
410	Flinta	1	1
411	Flinta	1	1
412	Flinta	6	1
413	Flinta	1	1
414	Flinta	1	1
415	Bergart	5	1
416	Porfyr	2	1
417	Porfyr	11	1
418	Hasselnötskal	1	2

Bilaga 5. Fyndlista, Område 2

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
1	Kvarts	1	1	47	Kvarts	1	1
2	Kvarts	1	1	48	Kvarts	1	1
3	Kvarts	1	1	49	Kvarts	1	1
4	Kvarts	1	1	50	Kvarts	1	1
5	Kvarts	1	1	51	Kvarts	1	1
6	Kvarts	1	1	52	Kvarts	1	1
7	Kvarts	1	1	53	Kvarts	1	1
8	Kvarts	1	1	54	Kvarts	1	1
9	Kvarts	1	1	55	Kvarts	1	1
10	Kvarts	2	1	56	Kvarts	31	1
11	Kvarts	8	1	57	Kvarts	1	1
12	Kvarts	1	1	58	Kvarts	1	1
13	Kvarts	1	1	59	Kvarts	1	1
14	Kvarts	9	1	60	Kvarts	1	1
15	Kvarts	1	1	61	Kvarts	1	1
16	Kvarts	5	1	62	Kvarts	1	1
17	Kvarts	1	1	63	Kvarts	1	1
18	Kvarts	2	1	64	Kvarts	49	1
19	Kvarts	3	1	65	Kvarts	12	1
20	Kvarts	1	1	66	Kvarts	1	1
21	Kvarts	3	1	67	Kvarts	1	1
22	Kvarts	1	1	68	Kvarts	1	1
23	Kvarts	1	1	69	Kvarts	1	1
24	Kvarts	1	1	70	Kvarts	1	1
25	Kvarts	1	1	71	Kvarts	1	1
26	Kvarts	1	1	72	Kvarts	1	1
27	Kvarts	1	1	73	Kvarts	1	1
28	Kvarts	1	1	74	Kvarts	1	1
29	Kvarts	2	1	75	Kvarts	1	1
30	Kvarts	1	1	76	Kvarts	1	1
31	Kvarts	1	1	77	Kvarts	1	1
32	Kvarts	2	1	78	Kvarts	1	1
33	Kvarts	3	1	79	Kvarts	1	1
34	Kvarts	1	1	80	Kvarts	1	1
35	Kvarts	1	1	81	Kvarts	1	1
36	Kvarts	1	1	82	Kvarts	1	1
37	Kvarts	1	1	83	Kvarts	3	1
38	Kvarts	1	1	84	Kvarts	1	1
39	Kvarts	11	1	85	Kvarts	1	1
40	Kvarts	1	1	86	Kvarts	1	1
41	Kvarts	10	1	87	Kvarts	2	1
42	Kvarts	1	1	88	Kvarts	2	1
43	Kvarts	1	1	89	Kvarts	1	1
44	Kvarts	2	1	90	Kvarts	1	1
45	Kvarts	1	1	91	Kvarts	1	1
46	Kvarts	1	1	92	Kvarts	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
93	Kvarts	1	1
94	Kvarts	1	1
95	Kvarts	1	1
96	Kvarts	2	1
97	Kvarts	2	1
98	Kvarts	1	1
99	Kvarts	1	1
100	Kvarts	1	1
101	Kvarts	3	1
102	Kvarts	56	1
103	Kvarts	39	1
104	Kvarts	1	1
105	Kvarts	12	1
106	Kvarts	109	1
107	Kvarts	1	1
108	Kvarts	1	1
109	Kvarts	1	1
110	Kvarts	1	1
111	Kvarts	1	1
112	Kvarts	1	1
113	Kvarts	1	1
114	Kvarts	1	1
115	Kvarts	1	1
116	Kvarts	2	1
117	Kvarts	1	1
118	Kvarts	1	1
119	Kvarts	6	1
120	Kvarts	1	1
121	Kvarts	2	1
122	Kvarts	8	1
123	Kvarts	1	1
124	Kvarts	3	1
125	Kvarts	1	1
126	Kvarts	1	1
127	Kvarts	1	1
128	Kvarts	1	1
129	Kvarts	1	1
130	Kvarts	1	1
131	Kvarts	1	1
132	Kvarts	1	1
133	Kvarts	1	1
134	Kvarts	1	1
135	Kvarts	1	1
136	Kvarts	2	1
137	Kvarts	1	1
138	Kvarts	1	1
139	Kvarts	2	1
140	Kvarts	1	1
141	Kvarts	1	1
142	Kvarts	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
143	Kvarts	1	1
144	Kvarts	1	1
145	Kvarts	1	1
146	Kvarts	1	1
147	Kvarts	1	1
148	Kvarts	1	1
149	Kvarts	1	1
150	Kvarts	1	1
151	Kvarts	1	1
152	Kvarts	1	1
153	Kvarts	1	1
154	Kvarts	1	1
155	Kvarts	1	1
156	Kvarts	1	1
157	Kvarts	1	1
158	Kvarts	1	1
159	Kvarts	5	1
160	Kvarts	4	1
161	Kvarts	2	1
162	Kvarts	1	1
163	Kvarts	2	1
164	Kvarts	1	1
165	Kvarts	1	1
166	Kvarts	1	1
167	Kvarts	1	1
168	Kvarts	3	1
169	Kvarts	1	1
170	Kvarts	1	1
171	Kvarts	1	1
172	Kvarts	1	1
173	Kvarts	1	1
174	Kvarts	1	1
175	Kvarts	1	1
176	Kvarts	1	1
177	Kvarts	1	1
178	Kvarts	6	1
179	Kvarts	1	1
180	Kvarts	218	1
181	Porfyr	2	1
182	Porfyr	33	1
183	Porfyr	62	1
184	Sandsten	11	1
185	Sandsten	25	1
186	Bergart grå	2	1
187	Bergart grå	1	1
188	Bergart grå	1	1
189	Bergart grå	1	1
190	Bergart grå	2	1
191	Bergart grå	1	1
192	Bergart grå	10	1

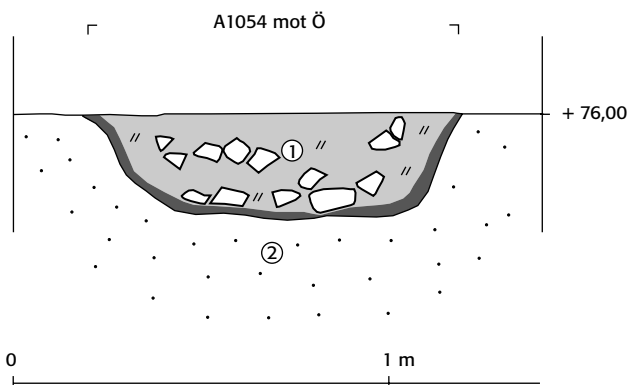
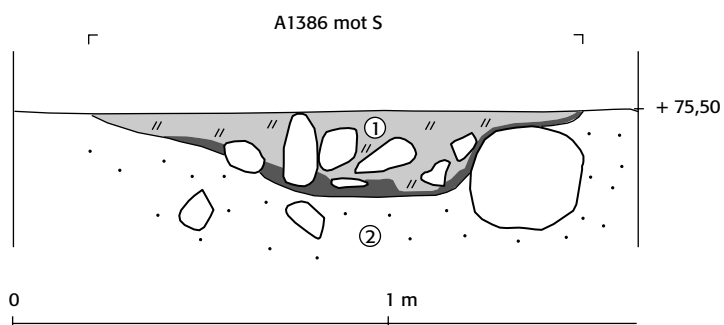
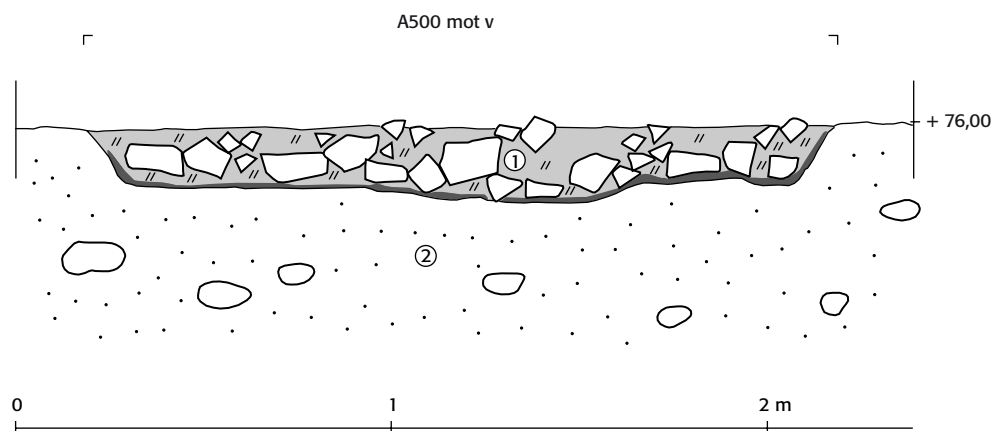
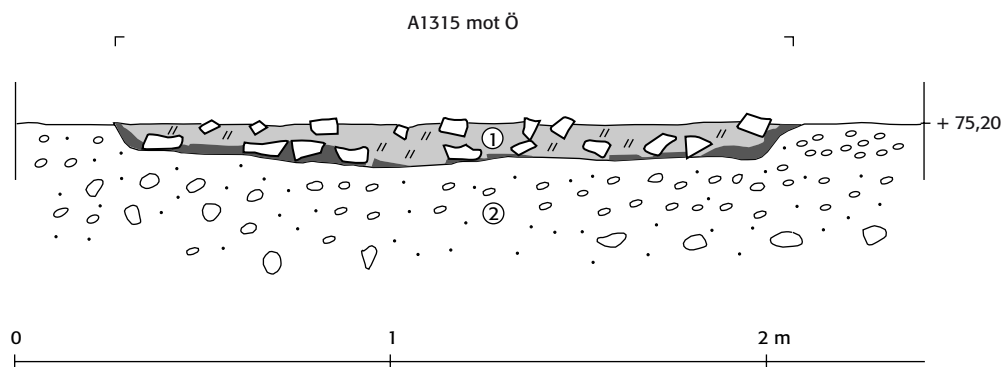
Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
193	Bergart grå	4	1
194	Bergart grå	1	1
195	Bergart grå	4	1
196	Bergart grå	11	1
197	Bergart grå	1	1
198	Bergart röd	1	1
199	Bergart röd	1	1
200	Bergart röd	1	1
201	Bergart röd	1	1
202	Bergart röd	1	1
203	Bergart röd	1	1
204	Bergart röd	2	1
205	Bergart röd	1	1
206	Bergart röd	1	1
207	Bergart röd	1	1
208	Bergart röd	4	1
209	Bergart röd	1	1
210	Bergart röd	25	1
211	Bergart röd	4	1
212	Bergart röd	1	1
213	Bergart röd	1	1
214	Bergart röd	1	1
215	Bergart röd	1	1
216	Bergart röd	1	1
217	Bergart röd	2	1
218	Bergart röd	1	1
219	Bergart röd	4	1
220	Bergart röd	1	1
221	Bergart röd	3	1
222	Bergart röd	3	1
223	Bergart röd	1	1
224	Bergart röd	2	1
225	Bergart röd	1	1
226	Bergart röd	1	1
227	Bergart röd	1	1
228	Bergart röd	1	1
229	Bergart röd	1	1
230	Bergart röd	1	1
231	Bergart röd	1	1
232	Bergart röd	1	1
233	Bergart röd	1	1
234	Bergart röd	1	1
235	Bergart röd	12	1
236	Bergart röd	1	1
237	Knacksten	169	1
238	Slipsten	408	1
239	Knacksten	282	1
240	Slipsten	535	1
241	Flinta	1	1
242	Flinta	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
243	Flinta	1	1
244	Flinta	1	1
245	Flinta	1	1
246	Flinta	1	1
247	Flinta	1	1
248	Flinta	1	1
249	Flinta	1	1
250	Flinta	1	1
251	Flinta	1	1
252	Flinta	1	1
253	Flinta	1	1
254	Flinta	1	1
255	Flinta	1	1
256	Flinta	1	1
257	Flinta	4	1
258	Flinta	1	1
259	Flinta	1	1
260	Flinta	1	1
261	Flinta	1	1
262	Flinta	1	1
263	Flinta	1	1
264	Flinta	1	1
265	Flinta	1	1
266	Flinta	1	1
267	Flinta	1	1
268	Flinta	5	1
269	Flinta	1	1
270	Flinta	1	1
271	Flinta	1	1
272	Flinta	1	1
273	Flinta	1	1
275	Flinta	1	1
276	Flinta	1	1
277	Flinta	1	1
278	Flinta	1	1
279	Flinta	1	1
280	Flinta	1	1
281	Flinta	1	1
282	Flinta	1	1
283	Flinta	1	1
284	Flinta	1	1
285	Flinta	1	1
286	Flinta	1	1
287	Flinta	2	1
288	Flinta	1	1
289	Flinta	1	1
290	Flinta	1	1
291	Flinta	1	1
292	Flinta	1	1
293	Flinta	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
294	Flinta	1	1
295	Flinta	1	1
296	Flinta	1	1
297	Flinta	1	1
298	Flinta	1	1
299	Flinta	2	1
300	Flinta	1	1
301	Flinta	143	1
302	Porfyr	4	1
303	Kvarts	25	1
304	Porfyr	6	1
305	Porfyr	1	1
306	Porfyr	11	1
307	Porfyr	1	1
308	Porfyr	1	1
309	Kvarts	5	1
310	Kvarts	1	1
311	Kvarts	1	1

Fnr	Sakord	Vikt (g)	Antal
312	Kvarts	2	1
313	Porfyr	6	1
314	Kvarts	1	1
315	Kvarts	2	1
316	Kvarts	1	1
317	Kvarts	1	1
318	Kvarts	1	1
319	Kvarts	1	1
320	Flinta	1	1
321	Bergart grå	2	1
322	Kvarts	8	6
323	Porfyr	2	1
324	Kvarts	3	3
325	Kvarts	56	2
326	Kvarts	7	1
327	Kvarts	22	3
328	Porfyr	123	2
329	Obränt ben	0	1

Bilaga 6. Profiliritningar härdar, Område 1

Profiliritningar av fyra härdar från område 1. Härdar A1315 och A500 samt härdgröpar A1386 och A1054. Skala 1:20.

1 Fyllning av sotig sand med stor mängd skärvstenar. Kraftig lins av sot och kol längs med botten.

2 Botten, sand. Enstaka moränstenar.